პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

წელიწადი მეცხრე

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის
ცენტრალური და თბილისის
კომიტეტების
— და —
სრულიად საქართველოს
მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა
და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების
ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კამოს (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული
რედაქციაში საქმეზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე
გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან და მის 12 საათამდე.
ტელეფ.) რედაქტორის 14—76
) მდივნის 10—58

მთავარი კანტორა თბილისი რუსთაველის პროსპექ., № 34, ტელეფონი № 8—81.

ხელისმოწერის ფასი
მუშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხების წითელარმიელების, მოწაფეების და მასწავლებლებ-სათვის — 1 მან., დანარჩენებსათვის — 1 მან., 30 კ.

საქართველოს ფარგლებში: ნონპარელის სტრიქონი ტექსტის ბოლოში—80 კაპ., ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კაპ.; საქართველოს გარეთ: ტექსტის ბოლოს ნონპარელის სტრიქ.—1 მ. 50 კაპ., ტექსტში—3 მან.; განცხადებელი, გარდა განცხადების ფასისა, იხდის 10 % საქალაქო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ხუთჯერ ტექსტის შეუცვლელად—შეღავათი შეთანხმებით. მთავარ კანტორაში განცხადებები მიიღება 9-დან 3½ საათამდე. შემდეგ განცხადება ეღირება 20%-ით მეტი. სამგლოვიარო განცხადებები—15, 20 და 25 მან. „კომუნისტი“-ს ექსპედიცია მოთავსებულია კამოს ქ. № 68, ტელ. 5—43

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დ ღ ი უ რ ი

გარდაიცვალა გერმანიის გარეშე საქმეთა მინისტრი შტრეზემანი
ავსტრიის კომპარტიის ც. კ.-ის პლენუმი
გადადგა ეგვიპტის მთავრობა
უმუშევართა მდგომარეობის გაუმჯობესება გერმანიაში
მარიონის (ამერიკა) ფეიქრებმა განაახლეს ბრძოლა
მელითონეთა კავშირის ც. კ.-ის პლენუმი

პარასკევი, 4 ოქტომბერი 1929 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 5 კაპ. № 229 (2575)

საქართველოს კომპარტიის (ბ) ცეკას სოფლად მუშაობის განყოფილება ნოემბრის პირველ ნახევარში იწვევს

თათბირს სოფლად მუშაობის შესახებ

შემდეგი დღის წესრიგით:

1. წლიური მუშაობის შეჯამება მოსავლიანობის გადიდების საქმეში.
2. გლეხური მეურნეობის მდგომარეობა და პერსპექტივები.
3. სოფლის საბჭო და სასოფლო-სამეურნეო წარმოებისადმი ხელმძღვანელობა.

თათბირის დღე დამატებით იქნება გამოცხადებული.

კომუნისტი

გრძელდება ხელისმოწერა ოქტომბრისათვის

კანტორა—რუსთაველის პრ. № 34. ტელეფონი 8—81.

ფართოდ გავშალოთ კოლხელშეკრულებათა კამპანია

იწყება კოლექტიურ ხელშეკრულებათა დადების კამპანია. ამ კამპანიას უდიდესი სახალხო-სამეურნეო და პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს. მან ერთი მხრით ხელი უნდა შეუწყოს მუშათა მასების ყურადღების მობილიზაციას წარმოების საკითხების გარშემო და კონკრეტულ ღონისძიებათა გამომუშავება-გატარებას მრეწველობის მუშაობის გაჯანსაღებისა და ინდუსტრიალიზაციის ტემპის დაჩქარებისათვის, მეორე მხრივ კი—თვით მუშების მატერიალურ და კულტურულ მდგომარეობის შემდგომ გაუმჯობესებას.

მიმდინარე ოქტომბრის განმავლობაში ტარდება წინანდელ კოლხელშეკრულებათა შესრულების შემოწმება. აღსანიშნავია, რომ წინედ ამ შემოწმებას ახდენდნენ პროფკავშირების ორგანოები, ახლა ამისათვის სპეციალურად გამოიყოფიან მუშათა ბრიგადები, რომელნიც დაგროვილ მასალას შემდეგ მუშებს გააცნობენ მასიურ კრებებზე. ამით ფართოვდება მუშათა მასების კონტროლი როგორც კოლხელშეკრულებების განხორციელებაზე, ისე საერთო საწარმოთა ცხოვრებაზე.

შემოწმება ორ მომენტს შეიცავს: კოლხელშეკრულება გარკვეულ ვალდებულებებს აკისრებს როგორც საწარმოს ადმინისტრაციას, ისე მუშებს. სავსებით და ნათლად უნდა იქნეს გამორკვეული, თუ როგორ ასრულებდნენ ამ ვალდებულებებს ერთი მხრივ სამეურნეო ორგანოები, მეორე მხრივ მუშები. ჰქონდა თუ არა ადგილი სამეურნეო მუშაკების მხრივ ბიუროკრატიულ გადამახინჯებას კოლხელშეკრულებათა გატარების დარგში? ღებულობდნენ თუ არა ისინი სათანადო ღონისძიებებს მუშების ნივთიერი უფლებრივი და ყოფა-ცხოვრებრივი ინტერესების დასაცავად, როგორც ეს გათვალისწინებული იყო კოლხელშეკრულებებში? რა უშლიდა ხელს მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებათა პირნათლად შესრულებას? ამ საკითხებზე შემოწმებამ მკაფიო პასუხი უნდა მოგვცეს. და თუ აღმოჩნდებიან კოლხელშეკრულებათა დამრღვევნი საწარმოთა ადმინისტრატორებს შორის (ასეთები აქა-იქ უეჭველად არიან), ისინი დაუზოგავად უნდა გამოვააშკარავოთ და პასუხისგებაში მივსცეთ. მუშათა მასებისათვის ამ შემთხვევაშიც ცხადი უნდა გახდეს, რომ პროლეტარული სახელმწიფო არ დაუშვებს მათი ინტერესების შელახვას და მათი დაცვის მიზნით სამეურნეო ორგანოებზე ხელშეკრულებით დაკისრებული ვალდებულებათა დარღვევას და შეუსრულებლობას.

შემოწმების მეორე, არანაკლებ მნიშვნელოვანი მხარეა იმის გამორკვევა, თუ თვით მუშები როგორ ეკიდებოდნენ თავის მოვალეობებს, რომელიც მათ თავის თავზე მიიღეს კოლხელშეკრულებებით. ეს ვალდებულებები შეეხებიან შრომის დისციპლინის განმტკიცებას, ნაყოფიერების ზრდას, მანქანებისადმი შეგნებულ დამოკიდებულებას და სხ. ჩვენ უნდა მივიღოთ იმის სრული სურათი, თუ რა ნაყოფი გამოიღეს კოლხელშეკრულებებმა ამ ამოცანების გადაჭრის თვალსაზრისით. შემოწმებას უნდა მოჰყვეს არა მარტო დეფექტების გამომჟღავნება ამ დარგში, არამედ იგი ამასთან უნდა გახდეს მძლავრ ფაქტორად მუშების საწარმოო აღზრდისათვის, მათი შეგნების ზრდისათვის და პასუხისმგებლობის ამაღლებისათვის სოციალისტური მრეწველობის წინაშე.

ამავე დროს შემოწმებამ უნდა ცხადჰყოს, თუ რა ორგანიზაციული და ტეხნიკური გაუმჯობესებები შეიტანეს სამეურნეო ორგანოებმა წარმოებებში, თუ რამდენად შექმნეს მათ საჭირო სანიტარულ-ჰიგიენური პირობები, რომ მუშებს თავისი ვალდებულებანი მთლიანად და ჯეროვანად შეესრულებიათ.

შემოწმების დამთავრების შემდეგ, ნოემბრიდან დაიწყება თვით ხელშეკრულებათა დადება. ორივე მხარემ (სამეურნეო ორგანოებმა და პროფკავშირებმა) ამისათვის დროზე უნდა მოამზადონ შესაფერი მასალა. ახალ ხელშეკრულებებს საფუძვლად დაედება შემოწმებით მიღებული შედეგები, განვლილი სამეურნეო წლის მიღწევები და 1929 — 30 წლის საკონტროლო ციფრები.

კოლხელშეკრულებები განუყრელი ნაწილია ჩვენი სამრეწველო გეგმისა, რომლის განხორციელებაში მათ უდიდესი როლი უნდა ითამაშონ. მუშათა მასების წინაშე ფართოდ უნდა გადავშალოთ ხუთწლედის პირველი წლის სამეურნეო შედეგები და ის ამოცანები, რომლებსაც ვისახავთ დაწყებულ წელიწადში. მათთვის ნათელი უნდა შეიქნას, რომ მუშების კეთილდღეობის ზრდა მჭიდროთაა დაკავშირებული სოციალისტურ მშენებლობის წარმატებასთან. ამის მიხედვით განხილულ უნდა იქნან შრომის ნაყოფიერების გადიდების და შრომის დისციპლინის განმტკიცების საკითხები, რომელთაც საკონტროლო ციფრებთან შეფარდებით სწორი გამოხატულება უნდა ჰპოვონ ახალ კოლხელშეკრულებებში. ამავე საფუძველზე უნდა მოხდეს ხელფასის მომატების საკითხის გადაჭრაც.

ზედმეტია იმის განმეორება, რომ ჩვენი სახელმწიფო ყოველნაირად ცდილობს მუშების კეთილდღეობის ამაღლებას. ეს მკაფიო გამოხატულებას ჰპოულობს 1929—30 წლის საკონტროლო ციფრებშიც, რომელნიც ითვალისწინებენ ხელფასის საგრძნობ ზრდას და აგრეთვე ხარჯების მნიშვნელოვნად გადიდებას მუშათა საბინაო მშენებლობაზე, სოციალურ უზრუნველყოფაზე, კულტურულ-გასპანათლებელ მუშაობაზე და სხ. ამავე დროს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს რეალურ ხელფასის მატებას, რომელიც გათვალისწინებულია საგრძნობი რაოდენობით. ამ ამოცანას უნდა მივაღწიოთ პირველ მოხმარების საგნების მუშებისათვის მიწოდების უკეთესი ორგანიზაციით და მათი შესაძლებელი გაიაფებით. კოლხელშეკრულებებში ამ მხრივ სათანადო მუხლები უნდა იქნან შეტანილი.

ამ უდიდეს ამოცანებს კამპანია შეასრულებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შევსძლებთ მუშათა მასების ცხოვლად ჩაბმას კამპანიაში და უკანასკნელზე სწორ ხელმძღვანელობის უზრუნველყოფას. ამიტომ ამ მიმართულებით მუშაობა დაუყოვნებლივ და ფართოდ უნდა გავშალოთ.

მთელი ძალების მობილიზაცია პურის დასამზადებლად

პურის დამზადების კამპანიის მსვლელობაში უფრო და უფრო აშკარავდება სისწორე ჩვენი მითითებებისა იმის შესახებ, რომ ამ კამპანიის ძირითად, გადამჭრელ მომენტს წარმოადგენს მკაცრი ბრძოლა კულაკთან.

კულაკის წინააღმდეგობა გამოაშკარავდა პურის დამზადების პირველსავე დღეებში. ეს წინააღმდეგობა წარმოადგენდა სოციალისტური შეტევის ჩაშლის ცდების გაგრძელებას. საბაზრო ურთიერთობა კულაკს მიაჩნდა იმ დარგად, სადაც იგი ყველაზე ადვილად შესძლებდა ზეგავლენის მოხდენას წვრილი საქონლის დამამზადებლის ფსიქოლოგიაზე. აღმოჩნდა, რომ კულაკის იდეოლოგია ენათესავება მემარჯვენე უკლონისტების იდეებს იმ უკლონისტების, რომელნიც ქადაგებენ სტიქიური მოუწესრიგებელი ბაზრისაკენ დაბრუნებას და ფაქტიურად ხელფეხის გახსნას კაპიტალისტური ურთიერთობისათვის.

კულაკს იმედები გაუცრუვდა. სამი თვის განმავლობაში (ივლისი, აგვისტო და სექტემბერი), რომელთაგან პირველ თვეს, ივლისში, ძალიან მცირე რაოდენობით დამზადდა ახალი მოსავლის პური, დამამზადებელმა ორგანიზაციებმა დაამზადეს სამჯერ მეტი, ვიდრე შარშან იყო დამზადებული იმავე თვეში. პურის ძირითადი ჩამბარებლები ეხლა იყვნენ: სოციალისტური სექტორი, რომლის ხვედრითი წონა, წარსულ წელთან შედარებით, 150 პროცენტით გაიზარდა, და ღარიბი და საშუალო გლეხთა მასები; ეს უკანასკნელნი პურს აბარებდნენ უმთავრესად კონტრაქტაციის წესით, რომლის მნიშვნელობაც პურის დამზადებაში გაიზარდა თითქმის ერთი ოთხად. მაშინ კულაკი გადავიდა აშკარა, აქტიური წინააღმდეგობის ფორმებზე (რასაც დაერთო, რასაკვირველია, გავლენის აშკარა ფორმები), ხოლო ცალკე შემთხვევებში — ტერორზე; ეს ტერორი მიმართულია არა მარტო ხელისუფლების წარმომადგენლების, კომუნისტების ან მუშკორების წინააღმდეგ, არამედ სოფლის ძირითადი მასის წინააღმდეგაც: კულაკს სურს დააშინოს და ხელი აალებინოს ამ მასას მუშური სახელმწიფოს წინაშე მოვალეობათა შესრულებაზე.

სწორედ ასეთია ამჟამად კულაკების კონტრ-რევოლუციონური მუშაობა იმ დამამზადებელ რაიონებში, სადაც ადგილობრივმა პარტიულმა, საბჭოთა და საზოგადო ორგანიზაციებმა ვერ შესძლეს დროულად დაერაზმათ მასები თავიანთი ხელმძღვანელობით კულაკის და კულაკების გავლენის ქვეშ მყოფი ელემენტების წინააღმდეგ, და სადაც უმოქმედობამ, კლასობრივი პოლიტიკის დამახინჯებამ და მემარჯვენე გადახრამ პრაქტიკულ მუშაობაში ხელ-ფეხი გაუხსნა ან შესვენების დრო მისცა კულაკს.

კულაკი კონტრშეტევას აწარმოებს პურის დამზადების ფრონტის სუსტ ადგილებზე სწორედ იმ დროს, როცა მან ზედმეტი პურის მარაგი უნდა გაჰყიდოს. უკანასკნელ დრომდე კულაკი მანევრებით გადიოდა ფონს, იგი სარგებლობდა პურის დამამზადებელი აპარატის ზოგიერთი მუშაკების დაუდევრობით, ხოლო ზოგიერთის—ღალატით. სასურსათო კულტურების მაგივრად იგი ჰყიდდა საქონლის საკვებს, გვერდს უხვევდა ხელისუფლების დადგენილებებს, ეწეოდა სპეკულიაციას და თავისი სასაქონლო პურის ძირითად მასას მალავდა. დამამზადებელი აპარატი ამ დროს ცხოვრობდა თავისთავად მოსული პურის ხარჯზე, ღარიბი და საშუალო გლეხების მიერ მოტანილი პურის ხარჯზე, იმ გლეხების ხარჯზე, რომლებიც [illegible] საათობით, ზოგჯერ დღეებითაც უცდიდნენ პურის ჩაბარებას. ასეთმა კურსმა და ნდობით მოპყრობამ „ჯანსაღი“ კულაკისადმი გამოიწვია ის, რომ კულაკი ბევრ შემთხვევაში თავისი ზედმეტი პურის ნახევარსაც არა ჰყიდდა. ჩრდილოეთ კავკასიაში, გამოანგარიშების მიხედვით, კულაკმა შეასრულა მასზე დაკისრებული მტკიცე დავალების ერთი მესამედი. როცა კულაკი გრძნობს, რომ ახლოვდება ვადა, რომელსაც გვერდს ველარ აუხვევს, იგი მიმართავს უკიდურეს ზომას—სცდილობს ზედმეტი პურის მარაგი დაიტოვოს დამამზადებელი კამპანიის ჩაშლის საშუალებით. ამ მიზნით კულაკი სცდილობს თან გაიყოლიოს სოფლის შეძლებული ნაწილი და საშუალო გლეხობის მერყევი ნაწილი.

დამამზადებელი რაიონებიდან მიღებული სავსებით უდავო ფაქტები მოწმობენ, რომ გლეხობის ძირითადი მასები გადაჭრით ებრძვიან კულაკის ხრიკებს და თვითონ გადადიან შეტევაზე კულაკის წინააღმდეგ ყველგან, სადაც ადგილობრივი ხელმძღვანელი ორგანიზაციები უზრუნველჰყოფენ საქმით მტკიცე პროლეტარულ ხელმძღვანელობას. ღარიბ და საშუალო გლეხთა ძალები ყველგან უნდა დავრაზმოთ კულაკის კონტრშეტევის გადაჭრით დასაძლევად, მაგრამ ამისათვის საჭიროა, რომ სავსებით განხორციელდეს პარტიის დირექტივები ღარიბი გლეხობის შეკავშირების, მისი ძალების საშუალო გლეხობასთან ერთად დარაზმვის და სოფლის პროლეტარული ელემენტების აქტივიზაციის შესახებ.

პურის დამზადების კამპანიის მოწყობის საქმეში გეგმებმა ბევრ რაიონში უკვე მიაღწიეს ან აღწევენ სოფლებამდე. ეხლა საჭიროა მტკიცედ განვაგრძოთ ეს მუშაობა, განვსაზღვროთ მტკიცე დავალებანი სოფლის კულაკური და შეძლებული ფენებისათვის და უზრუნველვყოთ ამ დავალებათა შესრულება. აქ დაუშვებელია მტკიცე დავალებათა მიცემა საშუალო ელემენტებისათვის. საშუალო გლეხობაზე ადმინისტრატიული ზეგავლენის ცდები ძირიან-ფესვიანად უნდა აღმოიფხვრას. ზოგიერთ ადგილას საშუალო გლეხობის მასა თვითონ, თვითვალდებულების წესით განსაზღვრავს თავის ზედმეტ მარაგს. ეს სხვა საქმეა, მაგრამ ასეთ შემთხვევებშიაც საჭიროა თვალყური ვადევნოთ, რომ საშუალო გლეხების თვითვალდებულება საზოგადოებრივი თვითქმედების პირობებში ხდებოდეს. მაგრამ თუ ღარიბი და საშუალო გლეხების მიმართ, რომლებიც თავიანთ ვალდებულებებს არ ასრულებენ, საჭიროა მეტად დიდი სიფრთხილე, სამაგიეროდ იმ ჯგუფების მიმართ, რომლებსაც მტკიცე დავალებანი ეძლევათ, ლაპარაკიც კი არ შეიძლება რაიმე პატიებასა და ვადების გადადებაზე.

ოქტომბერში შესრულებულ უნდა იქნას ყველა მტკიცე დავალება. ნოემბერში შეუსრულებელი არ უნდა დარჩეს არც ერთი მტკიცე დავალება. ამას მკაცრად უნდა ადევნოს თვალი ყველა იმ ორგანიზაციამ, რომელიც მონაწილეობას იღებს პურის დამზადების კამპანიის ჩატარებაში.

საჭიროა მოვახერხოთ, რომ ღარიბი და საშუალო გლეხები ჩავაბათ პურისათვის ბრძოლაში, მივცეთ ფართო გასაქანი მათ ინიციატივას და ჩავატაროთ მათ შორის დიდი ახსნა-განმარტებითი მუშაობა, რათა უზრუნველვყოთ პურის გაცხოველებით, განუწყვეტლივ ჩაბარება და ამ გზით დავრაზმოთ სოფლის მთელი ძალა კულაკის წინააღმდეგ გამანადგურებელი იერიშის მისატანად. სოფლის მთელმა მასამ კულაკი უნდა აიძულოს, რათა მან ოქტომბრის განმავლობაში შეასრულოს ყველა დავალება პურის გაყიდვის საქმეში, სოფლის მთელმა მასამ არ უნდა მისცეს კულაკს რაიმე მანევრების საშუალება—იქნება ეს მეორეხარისხოვანი კულტურების ჩაბარება, ზედმეტი მარაგის გადამალვა თუ პურის გაყიდვა კერძო პირებზე. ხოლო იქ, სადაც კულაკი სცდილობს იმოქმედოს ტერორით, საჭიროა ისეთი ზომების მიღება მის წინააღმდეგ, რომ მან დაკარგოს კონტრშეტევის ყოველგვარი ხალისი.

გლეხობის ძირითადი მასების ძალთა მობილიზაციის ამოცანასთან ერთად კულაკის წინააღმდეგ გამანადგურებელი იერიშისათვის საჭიროა მტკიცე მუშაობა ტეხნიკური სიძნელეების ასაცილებლად პურის მიღების, შენახვის და გადატანის საქმეში. აქაც საჭიროა საზოგადოებრიობის ფართო დახმარება, მასიური ინიციატივა და თვითმოქმედება. დამახასიათებელია ის ფაქტი, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ივანოვის ოლქში, სადაც ადგილობრივი ინიციატივით პურის შესანახავების მოცულობა რამდენიმე ასი ათასი ტონით გაფართოვდა. ბევრ ადგილას კომკავშირის და მსუბუქი კავალერიის დახმარებით აღმოჩენილ იქნა შენობები საწყობებისათვის. რკინის გზის ტრანსპორტზედაც დაიწყო უფრო ინტენსიური ბრძოლა ვაგონების შეჩერებისა და სხვა დაბრკოლებათა წინააღმდეგ.

დიდი მნიშვნელობა აქვს განსაკუთრებით იმას, რომ გაძლიერდეს ფულის შეტანა სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის, თვითდაბეგვრის, სესხების, [illegible] დაზღვევის ანგარიშში.

ჯეროვანად ვერ აფასებენ ღონისძიებებს პურის დამამზადებელი რაიონებისათვის სამრეწველო საქონლის მიწოდების საქმეში. ადგილობრივ პრესაში თითქმის არაფერსა სწერენ სამრეწველო საქონლის მიწოდების შესახებ. ეს მეტად დიდი შეცდომაა. სამრეწველო საქონლის მიწოდება პურის დამზადების უძლიერესი საშუალებაა, თუ კი იგი გამოყენებული იქნება კლასობრივი პოლიტიკის ყველა მოთხოვნის გათვალისწინებით. ამ მხრივ წარსულმა წლებმა საკმაო გამოცდილება შეგვძინეს.

ყველა აღნიშნული ღონისძიება დაუბრკოლებლად უნდა განხორციელდეს. ოქტომბერში გაცილებით მეტი პური დამზადდეს, ვიდრე სექტემბერში. ყოველი დაყოვნება ან შესუსტება უნდა ჩაითვალოს პარტიის დირექტივებისა და ხელისუფლების დადგენილებების უხეშ დარღვევად და მას დაუყოვნებლივ უნდა მოჰყვეს საორგანიზაციო და სამოსამართლო დასკვნები.

ვალდებულებათა სისწორით შესრულების მაგალითი უნდა მოგვცეს, უპირველეს ყოვლისა, სოფლის მეურნეობის სოციალისტურმა სექტორმა. მკაცრად უნდა დაიგმოს ცალკე საბჭოთა მეურნეობების მისწრაფება შეამცირონ თავიანთი სასაქონლო ზედმეტი მარაგი. მკაცრად უნდა დაიგმოს ისეთი კოლმეურნეობა, რომელიც კერძო პირებზე ჰყიდის ზედმეტი პურის მარაგს. ასეთი კოლექტივები უნდა მიეკუთვნონ ცრუკოლმეურნეობათა რიცხვს, რომელთაც არავითარი უფლება არა აქვთ მიიღონ სახელმწიფო დახმარება. ასეთ ცრუკოლექტივების კულაკი ხელმძღვანელნი პასუხისგებაში უნდა იქნან მიცემული. კოლმეურნეობათა მთელმა მასამ, რომელიც კეთილსინდისიერად ასრულებს თავის ვალდებულებებს, უნდა განდევნოს თავისი წრიდან ცრუკოლმეურნეობანი და მათი გამგეობების ის წევრნი, რომელნიც მოღალატურ როლს თამაშობენ.

სოფლის მეურნეობის სოციალისტურ სექტორთან ერთად ვალდებულებათა შესრულების მაგალითი უნდა წარმოადგენდეს პურის ჩაბარება კონტრაქტაციით. აქ განსაკუთრებით საპასუხისმგებლოა როლი პურის კოოპერაციისა, რომლის ქვედა საფეხურის ყოველი ორგანიზაცია განსაკუთრებული სისწორით უნდა შემუშავდეს.

პარტიულმა ორგანიზაციებმა პურის დამზადების ყველა საკითხში უნდა გამოიჩინონ ის მტკიცე ხელმძღვანელობა, რომელსაც მოითხოვენ სოციალისტური შეტევის განვითარების და კულაკური კონტრიერიშის გადაჭრით უკუგდების ამოცანები.

„პრავდა“.

მოსკოვი, 3 ოქტომბერი.

ჰენდერსონი დოვგალევსკისთან მოლაპარაკების შესახებ

კონსერვატიული პრესა უკმაყოფილოა მიღწეული შეთანხმებით

გერმანიის გაზეთები შეთანხმებას საბჭოთა თვალსაზრისის გამარჯვებათ სთვლიან

ინგლის-საბჭოთა მოლაპარაკება

ჰენდერსონის სიტყვა მუშათა პარტიის ყრილობაზე

ბრაიტონი, 2 ოქტომბ. ჰენდერსონმა მუშათა პარტიის ყრილობაზე წარმოსთქვა სიტყვა მთავრობის საგარეო პოლიტიკის შესახებ. მან განაცხადა:

„როგორც ყრილობამ იცის, არჩევნების დროს მოწინააღმდეგეებს ჩვენ გარკვეულად განვუცხადეთ, რომ მუშათა მთავრობის ერთ-ერთი პირველი საქმე იქნება დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენა რუსეთთან. მე ბედნიერი ვარ ვაცნობო ყრილობას, **რომ ჩვენი საუბრის შედეგად მიღწეულ იქნა შეთანხმება იმ პროცედურის შესახებ, რომელიც დაუყოვნებლივ მოყვება ელჩების დანიშვნას. ვფიქრობ, რომ ჩვენ უდიდესი მნიშვნელობის ნაბიჯი გადავსდგით. დარწმუნებული ვარ, როგორც კი მოხდება ელჩების დანიშვნა, დიპლომატიური ურთიერთობის მექანიზმი მთლიანად ამუშავდება და დღეს დილით გამოქვეყნებული ხუთი საკითხის განხილვის პროცედურა საშუალებას მოგვცემს მივაღწიოთ შეთანხმებას, რომელიც მკვიდრ საფუძველს ჩაუყრის ჩვენ ურთიერთობას და გამოიწვევს ორივე სახელმწიფოს ისე დაახლოებას, როგორსაც ადგილი არა ჰქონია ჩვენს შორის მრავალი წლის განმავლობაში**“. (ადს).

ინგლისის პრესა ჰენდერსონის განცხადების შესახებ

ლონდონი, 2 ოქტომბერი. ყველა გაზეთი გამოეხმაურა ჰენდერსონის განცხადებას დოვგალევსკისთან მოლაპარაკების შედეგების შესახებ.

„ტაიმს“-ი მთლიანად ბეჭდავს ჰენდერსონის განცხადებას, მაგრამ მოწინავე წერილში არ ეხება მას.

„მორნინგ პოსტ“-ი აღნიშნავს, რომ მუშათა პარტიის მთავრობა „კვლავ დაადგა უგუნურ პოლიტიკას“.

„ჰენდერსონმა, — სწერს გაზეთი,— ქედი მოიხარა. საბჭოთა ელჩმა დიდი გამარჯვება მოიპოვა. ჰენდერსონმა და მაკდონალდმა თემთა პალატა დაარწმუნეს, რომ არ მოხდება პოლიტიკის ისეთი შეცვლა, რის შესახებაც ეხლა გვაუწყებენ. ეს დაპირება დარღვეულია. ჩვენთვის უეჭველია, რომ ძალიან მალე მუშათა პარტიას სანანურად გაუხდება ეს ნაბიჯი“.

„დეილი ტელეგრაფ“-ი მოწინავე წერილში სწერს:

„მსოფლიოს შეუძლია დასტკბეს სასიამოვნო სანახაობით, თუ როგორ უკარნახებს საბჭოთა მთავრობა ინგლისის მთავრობას იმავე პირობებს, რომლებიც ინგლისის მთავრობამ ამას წინად უარჰყო, როგორც მიუღებელი. მოსკოვმა უდიდესი დიპლომატიური გამარჯვება მოიპოვა, რის სანაცვლოდ იგი არავითარ დათმობაზე არ წასულა. ჰენდერსონმა წარუშლელი ჩირქი მოსცხო მუშათა მთავრობის დღემდე შეუბღალავ დიპლომატიურ ფორმულიარს“.

ლიბერალური გაზეთებიდან „დეილი ექსპრეს“-ი არ ეხება ჰენდერსონის განცხადებას. „დეილი ქრონიკლ“-ი შეთანხმებას „გონიერს“ უწოდებს და აცხადებს, რომ ჰენდერსონი მართებულად მოიქცა.

„შეუძლებელია აწარმოო მოლაპარაკება როგორც რიგია, — სწერს გაზეთი, — სანამ მხარეები ხმას არა სცემენ ერთმანეთს“ (ადს).

გერმანული პრესა ინგლის-საბჭოთა მოლაპარაკების შესახებ

ბერლინი, 2 ოქტომბერი. გერმანიის პოლიტიკური წრეები უდიდესი ყურადღებით ადევნებენ თვალყურს ინგლის-საბჭოთა მოლაპარაკების მსვლელობას. გაზეთები აღნიშნავენ, რომ **ჰენდერსონმა მთლიანად მიიღო საბჭოთა თვალსაზრისი მოლაპარაკების პროცედურის საკითხში.** ცვლილებებს ინგლისის პოლიტიკაში გაზეთები ხსნიან მაკდონალდის კაბინეტის განმტკიცებით ჰააგის, ჟენევისა და შეერთებულ შტატებთან მოლაპარაკების შედეგად, აგრეთვე იმით, რომ მთავრობა იძულებულია ანგარიში გაუწიოს თავის ამომრჩევლებს, განსაკუთრებით მუშათა პარტიის ყრილობის მოწვევის გამო. გაზეთებს ეჭვი არ ეპარებათ, რომ **თემთა პალატა მოიწონებს შეთანხმებას, რამდენადაც მას მხარს უჭერენ ლიბერალები.**

„ბერლინერ ტაგებლატ“-ი სწერს, რომ შეთანხმების მიღწევა ინგლისსა და საბჭოთა კავშირს შორის სიმშვიდეს შეიტანს ევროპის პოლიტიკურ მდგომარეობაში და განამტკიცებს ამ მდგომარეობას. „გერმანიის თვალსაზრისით, — აცხადებს გაზეთი,—ინგლის-საბჭოთა შეთანხმება მხოლოდ მისალმების ღირსია“ (ადს).

ჩინეთ-საბჭოთა კონფლიქტი

ჩინელ ბანდიტების თავდასხმა გრძელდება

ხაბაროვსკი, 3 ოქტომბერი. ჩინელი ჯარისკაცები და თეთრგვარდიელები კვლავ უშენენ ტყვიებს მოსაზღვრე რაიონების მცხოვრებთ და ხელს უშლიან გლეხების მშვიდობიან შრომას. სოფელ პოლტავკის რაიონში გროდეკოვოდან 40 კილომეტრის მანძილზე, სისტემატიურად უშენენ ტყვიებს „ოქტომბრის“ კოლმეურნეობის მომუშავეებს. (ადს.)

ჩიტა, 3 ოქტომბერი. 2 ოქტომბერს განთიადისას ჩინელი ჯარისკაცები, ბატალიონზე მეტი, არტილერიის დახმარებით გადმოვიდნენ ჩვენს საზღვარზე და თავს დაესხნენ ჩვენ მცველ რაზმს. მცველმა რაზმმა ჩინეთის ჯარის ნაწილები განდევნა. ორივე მხრიდან არიან მოკლულნი და დაჭრილნი. (ადს).

ჩიტა, 3 ოქტომბერი. 29 სექტემბერს სადგურ ბორზიას რაიონში, აგრეთვე დაურიას რაიონში დაფრინავდა ჩინეთის აეროპლანი. ამავე დღეს ჩინელი ჯარისკაცების ჯგუფი ბუგუტურის რაიონში თავს დაესხა ჩვენს სანაპირო რაზმს. თავდასხმა მოგერიებულ იქნა მოსაზღვრე რაზმის სროლით. (ადს).

ხაბაროვსკი, 3 ოქტომბერი. ჩინელი ჯარისკაცები ტყვიებს უშენდნენ ჩვენს სანაპირო რაზმელებს იმანის სადგურის რაიონში. ჩინელების სროლა შეწყდა ჩვენი საპასუხო სროლის შემდეგ. (ადს).

რუსების რეგისტრაცია

პეკინი, 3 ოქტომბერი. როგორც „ნორტ ჩაინა სტარ“-ი იუწყება, ტიანძინში მცხოვრებ რუსებს წინადადება მიეცა—ორი თვის ვადაში რეგისტრაციაში გატარდნენ. (ადს).

გონივრული რჩევა ნანკინელებს

პეკინი, 2 ოქტომბერი. „ნორტ ჩაინა დეილი მეილ“-ი ფიქრობს, რომ ცნობა საბჭოთა სამი მოქალაქის, აღმოსავლეთ-ჩინეთის რკინის გზის ყოფილი მოსამსახურეების, დახვრეტის შესახებ სინამდვილეს შეეფერება. გაზეთი ურჩევს ნანკინის მთავრობას — შესწყვიტოს წვრილმანი შევიწროების პოლიტიკა, ვინაიდან ყველაფერს აქვს საზღვარი.

გაზეთი სწერს: „ვერავინ ვერ შეუშლის ხელს რუსეთს მოახდინოს იმის დემონსტრაცია, თუ როგორ სწარმოებს ნამდვილი ომი“. (ადს).

შტრეზემანის გარდაცვალება

ბერლინი, 2 ოქტომბერი. ღამით უეცრად გარდაიცვალა შტრეზემანი

—:—

გერმანიის საგარეო საქმეთა მინისტრი და გერმანიის ყოფ. რეიხსკანცლერი შტრეზემანი ერთ-ერთი ხელმძღვანელი იყო „სახალხო“ პარტიის „მემარცხენე ფრთისა“, რომლის მარჯვენა ფრთაზე იდგა გუგო სტინესი—შტრეზემანის ანტიპოდი პარტიაში.

შტრეზემანი გამოვიდა წვრილი ბერლინელი ვაჭრის ოჯახიდან. უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ მან პოლიტიკური კარიერა დაიწყო გერმანიის ბურჟუაზიის მარცხენა ფრთაზე. იგი ჯერ ეკუთვნოდა პასტორ ნაუმანის პატარა პარტიას, ეგრედწოდებულ „ნაციონალ-სოციალე“-ს, რომელიც ცდილობდა დაეყენებინა გერმანიის იმპერიალიზმი შინაური რეფორმების გზაზე. მაგრამ შტრეზემანმა მალე დასტოვა ეს პარტია, თავი დაანება ყოველგვარ თამაშს რეფორმების გარშემო და შევიდა ნაციონალ-ლიბერალურ პარტიაში, რომელიც ომამდე გერმანიის იმპერიალიზმის მთავარ პარტიას წარმოადგენდა.

შტრეზემანი **საქსონიის** დამმუშავებელი მრეწველობის საზოგადოების მდივანი იყო და ამ საზოგადოების შემწეობით პარლამენტში გავიდა, როგორც ნაციონალ-ლიბერალური პარტიის კანდიდატი. აქ იგი მეტისმეტად სასარგებლო მუშაკი გამოდგა საზოგადოებისათვის (სადაც იგი მსახურობდა), რადგან პარტიაში მუდმივი ბრძოლა სწარმოებდა მძიმე და დამმუშავებელი მრეწველობის წარმომადგენელთა შორის, რომლებსაც ერთი-მეორის საწინააღმდეგო შინაური და საგარეო პოლიტიკური ინტერესები ჰქონდათ.

შტრეზემანი მალე გადაიქცა პარტიის ლიდერად პარლამენტში; ომის დროს იგი მხურვალედ იცავდა ბოლომდე ომის საჭიროებას და თაოსნობა გამოიჩინა წყალქვეშა ომის საქმეში ინგლისის წინააღმდეგ.

ომის შემდეგ შტრეზემანმა პარტია გარდაქმნა „სახალხო“ პარტიად, მაგრამ თვით პარტიაში ძლიერდებოდა მძიმე ინდუსტრიისა და მისი ბელადის სტინესის გავლენა. ეს უკანასკნელი პარტიის შიგნით აშკარად ატარებდა ანტირესპუბლიკანურ ხაზს, ხოლო საგარეო პოლიტიკაში ჰქადაგებდა ვერსალის იმ „უმსგავსი“ ხელშეკრულების, უარყოფას, რომელიც მუხანათურად დასდეს სოციალ-დემოკრატებმა. შტრეზემანი იცავდა საშუალო ბურჟუაზიის ინტერესებს, რომელიც უფრო და უფრო იძარცვებოდა სტინესის კონცერნების წყალობით; იგი ებრძოდა სტინესის პოლიტიკას და ამ ბრძოლაში ეყრდნობოდა კონცერნებს ოტო ვოლფისა და ლიტვინისა, რომლებიც სუბსიდიებს აძლევდნენ სტინესისაგან დამოუკიდებელ შტრეზემანის პრესას. სტინესის პრესის მიერ შეწუხებულმა შტრეზემანმა, როგორც „კაპიტულანტმა“ და სოციალ-დემოკრატებთან „შეთანხმებელმა“ ჯერ თავისი კაბინეტის რეფორმა მოახდინა, შემდეგ კი პრემიერობა დაუთმო სტინესისათვის ნაკლებად საშიშ მოწინააღმდეგეს ვილჰელმ მარქსს. მარქსის ამოფარებულმა შტრეზემანმა გერმანიის სრული კაპიტულიაცია მოახდინა „მეორე ვერსალში“—ლონდონის კონფერენციაზე 1924 წლის აგვისტოს.

შტრეზემანი

—:—

საფრანგეთის კაპიტალისტების სასიამოვნოდ შტრეზემანი ცდილობდა ჩაეშალა ნორმალური ურთიერთობა საბჭოთა კავშირთან და ამ მიზნით 1924 წლის ივნისში პროვოკაციული თავდასხმა მოაწყო ბერლინის სავაჭრო წარმომადგენლობაზე. საერთოდ იგი ისეთ პოლიტიკას მისდევდა, რომლის მიზანი იყო ანტანტისა და გერმანიის კაპიტალთან [illegible] შეგუება.

ავსტრიის კომპარტიის ც. კ.-ის პლენუმი

ვენა, 2 ოქტომბერი. ავსტრიის კომპარტიის ც. კ.-ის პლენუმმა მიიღო რეზოლიუცია მემარჯვენე გადახრის წინააღმდეგ. ც. კ.-ი აღნიშნავს კომინტერნის აღმასკომის მე-10 პლენუმის ყველა გადაწყვეტილების სისწორეს და აცხადებს, რომ წინასწარ პირობას პარტიის წინაშე მდგომი რევოლიუციონური ამოცანების შესრულებისათვის წარმოადგენს ბრძოლა აშკარა და ფარული ოპორტუნისტული მიმდინარეობების წინააღმდეგ პარტიის შიგნით.

პლენუმი აღიარებს, რომ კომინტერნის მიერ დაგმობილ შეხედულებათა დაცვა შეუთავსებელია კომპარტიის წევრობასთან.

პლენუმმა დაავალა აღმასბიუროს— მოამზადოს პარტიული წმენდა, განდევნოს პარტიიდან მემარჯვენე ოპორტუნისტული ელემენტები და წინადადება მისცეს ყველა შემრიგებელს, გამოარკვიონ თავისი დამოკიდებულება პარტიის ხაზისადმი; წინააღმდეგ შემთხვევაში აღმასბიურომ მათ წინააღმდეგ დისციპლინარული ზომები უნდა მიიღოს. (ადს)

ვენა, 2 ოქტომბერი. ვენაში შესდგა კომპარტიის მიერ მოწვეული ქარხკომების წარმომადგენელთა კონფერენცია. კონფერენციამ მიიღო მოქმედების პროგრამა: ანტიფაშისტური კომიტეტების ჩამოყალიბება საწარმოებში, თავდაცვის პროლეტარული რაზმების მოწყობა, მუშათა შეიარაღების ლოზუნგის პრაქტიკულად გატარება, აგიტაცია მასიური და პოლიტიკური გაფიცვების სასარგებლოდ, აგიტაცია ღარიბ გლეხობასა და სასოფლო-სამეურნეო პროლეტარიატს შორის მსხვილი საეკლესიო მიწების დანაწილების შესახებ და სხვა. (ადს)

ეგვიპტის მთავრობის გადადგომა

ლონდონი, 2 ოქტომბერი. ეგვიპტის მთავრობა გადადგა. (ადს)

ლონდონი, 2 ოქტომბერი. რეიტერის სააგენტო კაირიდან იუწყება:

„უკანასკნელი ათი წლის განმავლობაში ეგვიპტის 15 შეცვლილ კაბინეტიდან მაჰმუდ-ფაშას გადამდგარმა მთავრობამ ყველაზე მეტხანს შეინარჩუნა ხელისუფლება. მაჰმუდ-ფაშის შემდეგ, უეჭველია, მთავრობა შესდგება უმთავრესად „ვაფდის“ პარტიის (ბურჟუაზიულ-ნაციონალისტური პარტია) წარმომადგენლებისაგან. ცენტრალურ პრობლემას წარმოადგენს არჩევნები, რომლებსაც შედეგად უნდა მოჰყვეს ინგლის-ეგვიპტის ხელშეკრულების ახალი საფუძვლების მოწონება. (ადს)

მუშათა პარტიის ყრილობაზე

ბრაიტონი, 2 ოქტომბერი. მუშათა პარტიის ყრილობაზე ჰენდერსონის მოხსენების გარშემო გამართულ კამათში დამოუკიდებელ მუშათა პარტიის წარმომადგენელნი შეეკითხენ ჰენდერსონს— მართლა შეუდგება თუ არა მთავრობა სრული განიარაღების პოლიტიკის განხორციელებას. ჰენდერსონმა უპასუხა: „მთავრობა თავს არ იტყუებს. იგი ცდილობს განახორციელოს ეს პოლიტიკა, მაგრამ ამავე დროს მთლად ვერ აიღებს ხელს შეიარაღებაზე. სულ სხვა საქმეა ის, რომ ადამიანის ბუნებას სჩვევია მიზნების დასახვა გაცილებით უფრო ადრე, ვიდრე შესაძლო გახდება მათი განხორციელება“.

ბრაიტონი, 2 ოქტომბერი. რადგან ბრაიტონის ყრილობა თავს იკავებს მუშათა მთავრობის კრიტიკისაგან, ინგლისის კომპარტია ყოველდღე უშვებს ყრილობის დელეგატებისათვის ფურცლებს, რომლებშიაც განმარტავს კომპარტიის თვალსაზრისს ყრილობის დღის წესრიგში დასმულ საკითხების შესახებ. (ადს)

უმუშევართა მდგომარეობის გაუარესება

ბერლინი, 2 ოქტომბერი. რეიხსტაგმა, კომპარტიის ხმების წინააღმდეგ, პირველი წაკითხვის დროს მიიღო სოციალ-დემოკრატების, დემოკრატების, ცენტრის და ბავარიის სახალხო პარტიის წინადადება, რომელიც უფრო მეტად აუარესებს უმუშევართა მდგომარეობას. (ადს)

ფეიქრებმა განაახლეს ბრძოლა

ნიუ-იორკი, 2 ოქტომბერი. მარიონში (ჩრდილოეთ კაროლინის შტატი) ფეიქართა კავშირმა კვლავ გამოაცხადა გაფიცვა, რადგან დამქირავებლებმა უარი სთქვეს დაებრუნებიათ სამუშაოზე წინანდელი გაფიცვის აქტიური მონაწილენი. მოხდა შეტაკება გაფიცულებსა და შტრეიკბრეხერებს შორის. შტრეიკბრეხერების დასაცავად გამოსულმა პოლიციელებმა მოჰკლეს 2 ფეიქარი, სასიკვდილოდ დასჭრეს ორი, ხოლო მსუბუქად—12. დაშავდა აგრეთვე ორი პოლიციელი.

სას.-სამ. მუშების მოთხოვნილება

ლონდონი, 2 ოქტომბერი. ინგლისის სასოფლო-სამეურნეო მუშების მდგომარეობა მომავალ ზამთარში ძალიან მძიმე იქნება ბოსტნეულობისა და ძირნაყოფიანი მცენარეულობის მოუსავლიანობის გამო. სასოფლო სამეურნეო მუშები შეტანილი არ არიან მთავრობის იმ სქემაში, რომელიც შეეხება უმუშევართათვის დახმარების აღმოჩენას. პროფკავშირმა გადასწყვიტა დეპუტაცია გაგზავნოს მიწათმოქმედების სამინისტროში და მოსთხოვოს მთავრობას, რომ უმუშევართათვის დახმარების კანონი გავრცელდეს სასოფლო-სამეურნეო მუშებზე. (ადს).

მდგომარეობა ჩინეთში

„ძირს მილიტარისტი ჩან-კაი-ში“

ტოკიო, 2 ოქტომბერი. სიმბუნ რენგოს სააგენტოს ცნობით, ნანკინში საშიში მდგომარეობაა: ქალაქში ავრცელებენ ფურცლებს, რომლებსაც სათაურად აქვთ „ძირს ახლად გამოჩეკილი მილიტარისტი ჩან-კაი-ში“. (ადს)

ხმები ფან ჩენ-უს დახვრეტის შესახებ

ტოკიო, 2 ოქტომბერი. როგორც სიმბუნ რენგოს სააგენტო იუწყება, უხეში შეტაკება მოხდა ფან-ჩენ-უს დივიზიის ნაწილებსა და ნანკინის ჯარს შორის, რომელსაც ნაბრძანები ჰქონდა აღნიშნული დივიზიის განიარაღება. იმ დივიზიის უფროსი, რომელსაც ჩან-კაი-შიმ განიარაღება დაავალა, ფან ჩენ-უს ჯარისკაცებმა მოჰკლეს. სააგენტოს სიტყვით, დახვრიტეს ფან ჩენ-უ, რომელიც ნანკინში იყო. (ადს)

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრ. საკონტროლო კომისიის პრეზიდიუმის დადგენილებები

ი. კასუმოვის შესახებ

მოსკოვი, 3 ოქტომბერი. იუსუფ კასიმოვი, აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრი 1918 წლიდან, ყოფილი სოფლის მასწავლებელი, აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ყოფილი მდივანი.

—დაადგინეს: ამხ. ცეიტლინის და სხვათა შემადგენლობით გამოყოფილი კომისიის მიერ მოხდენილი შემოწმების თანახმად, „კომსომოლსკაია პრავდა“-ს 4 აგვისტოს ნომერში გამოქვეყნებული ცნობა იმის შესახებ, რომ იუსუფ კასუმოვი მუსავატელთა პარტიას ეკუთვნოდა არ შეეფერება სინამდვილეს. (ადს)

ამხ. ლევონ მირზოიანის შესახებ

მოსკოვი, 3 ოქტომბერი. მირზოიანი ლევონ ისაის ძე, საკავშირო კომპარტიის (ბ) წევრი 1917 წლიდან, მოსამსახურე, აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ყოფილი მდივანი, კანდიდატი საკავშირო კომპარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის წევრობაზე.

დაადგინეს: ამხ. მირზოიანს, რომელმაც თავისი მამისა და ბიძისათვის პროტექციის გაწევით (ბარათები 1923—25 წლ.) უხეში შეცდომა ჩაიდინა, გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური. (ადს)

აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პრეზიდიუმის ახალი შემადგენლობა

სოხუმი, 3 ოქტომბერი. შესდგა აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის პლენუმის სხდომა, რომელმაც გამოჰყო პრეზიდიუმის ახალი შემადგენლობა — 11 წევრი და 2 კანდიდატი, ნაცვლად 27 კაცისა.

პრეზიდიუმის შემადგენლობაში შევიდნენ: ამხ. მელაძე, ლაკობა, ჩანბა, მალანია, ჭოლოკუა; მელიქსეტოვი, ლაგვილავა, ინაშვილი, ჩალმაზი, ზანთარია და პრილიპკო. კანდიდატებად—ამხ. ვარდანია და მიშაკოვი.

საოლქო კომიტეტის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნა დამენია და სუკოიანი.

საოლქო კომიტეტის პლენუმმა, საქართველოს კომპარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მიერ მოხსნილ შანბას ნაცვლად, ცენტრალური საკონტროლო კომისიის და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის რწმუნებულად წამოაყენა ამხ. ალანია. (ადს)

მუშათა ცენტრ. კოოპერატივის მუშაკთა საქმე

ბაქო, 2 ოქტომბერი. აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) ცენტრალური საკონტროლო კომისიის პრეზიდიუმის და აზერბეიჯანის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის კოლეგიის გაერთიანებულმა სხდომამ მოისმინა იმ კომისიის მოხსენება, რომელმაც გამოიკვლია ბაქოს მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის შესახებ ადგილობრივ პრესაში გამოქვეყნებული მასალა. გაერთიანებული სხდომა აღნიშნავს, რომ დადასტურდა ბრალდება მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის ზოგიერთი მუშაკისა და ხელმძღვანელის მიმართ ცალკე დებიტორთაგან დავალიანების არასაკმაოდ ენერგიულად გადახდევინებაში, სუსტ ბრძოლაში ფლანგვასთან და თანხების დაკლებასთან (ცალკე შემთხვევებში) და უმართებულო საქციელში (ქეიფში მონაწილეობა). ხოლო ის ბრალდება, რომ მუშათა ცენტრალური კოოპერატივი ბოროტმოქმედთა ხელშია, რომ მუშათა ცენტრალური კოოპერატივი ოჯახური კოოპერატივია, ცნობილ იქნა დაუსაბუთებლად.

შემდეგ გაერთიანებული სხდომა აღნიშნავს, რომ მუშათა ცენტრალურ კოოპერატივს აქვს მრავალი თვალსაჩინო მიღწევა, რაც გამოიხატა სავაჭრო ბრუნვის გადიდებაში (სავაჭრო ბრუნვა 1925—26 წელს უდრიდა 37.130.000 მანეთს, ხოლო 27—28 წელს—95.000.000 მანეთს), კოოპერაციის ფინანსიური მდგომარეობის განმტკიცებაში და მომხმარებელთა მომარაგების თვალსაჩინოდ გაუმჯობესებაში.

აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) ცენტრალური საკონტროლო კომისიის პრეზიდიუმის და აზერბეიჯანის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის კოლეგიის გაერთიანებულმა სხდომამ დაადგინა:

მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის გამგეობის თავმჯდომარე **პიტერსკი,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრი 1919 წლიდან, რომელმაც ენერგიული ზომები არ მიიღო დებიტორებისათვის დავალიანების გადასახდევინებლად, აგრეთვე ზოგიერთ მფლანგველებთან საბრძოლველად, და რომელსაც ბრალდება უმართებულო საქციელი (ქეიფში მონაწილეობა, კონიაკის გამოწერა მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის ხარჯზე პირადი საჭიროებისათვის),—**გამორიცხულ იქნას აზერბეიჯანის კომპარტიის რიგებიდან.** მაგრამ, ვინაიდან მუშათა ცენტრალურ კოოპერატივს პიტერსკის ხელმძღვანელობის დროს აქვს მრავალი უდიდესი მიღწევა და ვინაიდან პიტერსკიმ აღიარა თავისი და გამგეობის შეცდომები, შესაძლებლად ჩაითვალოს ამ გადაწყვეტილების გადასინჯვა, ერთი წლის შემდეგ, თუ უჯრედი შუამდგომლობას აღძრავს.

მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის გამგეობის წევრი და საორგანიზაციო განყოფილების გამგე **მამედ შირ ბაბაევი,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრი 1919 წლიდან, რომელიც ენერგიულ ზომებს არ იღებდა დებიტორთათვის დავალიანებათა გადასახდევინებლად, მონაწილეობას იღებდა ქეიფში, არ მიმართავდა ზომებს მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის გასაწმენდად— **გამორიცხულ იქნას აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) რიგებიდან და მოხსნილ იქნას თანამდებობიდან.**

გამოეცხადა სასტიკი საყვედური მუშათა ცენტრალური კოოპერატივში მუშაობიდან მოხსნილ გამგეობის თავმჯდომარის მოადგილეს **აზიზოვს,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრს 1922 წლიდან, საორგანიზაციო განყოფილების გამგეს **კოვალიოვს,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრს 1928 წლიდან, რომელსაც ბრალდება სისტემატიური ლოთობა და ზომების არ მიღება აპარატის გასაწმენდად, და საორგანიზაციო განყოფილების ინსტრუქტორს **პიატიგორსკის,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) 1921 წლიდან.

გამოეცხადა სასტიკი საყვედური **ხმორგონსკის,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრს 1920 წლიდან და მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის ინსპექტორს **ოსიპოვს.**

გამგეობის წევრ **პახომოვს,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრს 1919 წლიდან, შენიშვნა მიეცა დებიტორებისათვის დავალიანების გადასახდევინებლად ზომების არ მიღებისა და ამ დავალიანების ჩამოწერაში მონაწილეობის მიღების გამო.

გამოეცხადა საყვედური გამგეობის წევრს და სატრანსპორტო განყოფილების გამგეს **ჯაფაროვს,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრს 1919 წლიდან.

თანამდებობიდან მოიხსნა სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარე **ვორობიოვი,** აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) წევრი 1924 წლიდან, რომელმაც ჯეროვანი სიმტკიცე არ გამოიჩინა გამგეობის მუშაობაში აღმოჩენილი ნაკლის აღმოსაფხვრელად.

თანამდებობიდან მოიხსნენ მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის მთავარი ბუღალტერი **ოგანიანი,** მაღაზიის გამგე **მარქაროვი,** აზერბეიჯანის კომპარტიის წევრი, და საინსტრუქტორო ქვე-განყოფილების გამგე **კლეშჩინსკი.**

კულტმუშაობის ინსტრუქტორს **ლევიტს** და სამეურნეო ნაწილის გამგეს **პოლივანოვს** საყვედური გამოეცხადა.

საქმე ბოსტნეულის ბაზისში 60.000 მანეთის დანაკლისისა და კონტრაგენტობის სისტემის არასწორად განხორციელების შესახებ, გადაეცა პროკურატურას.

ამასთან ერთად აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) ცენტრალური საკონტროლო კომისიის პრეზიდიუმი სთხოვს აზერბეიჯანის კომპარტიის (ბ) ცენტრალურ კომიტეტს —გასცეს დირექტივა მუშათა ცენტრალური კოოპერატივის რწმუნებულთა კრების სასწრაფოდ მოწვევისა და კოოპერატივის გამგეობის გადარჩევის შესახებ და დაავალოს ახალ გამგეობას შეიმუშაოს სხვადასხვა პრაქტიკული ღონისძიებანი, რომლებმაც უნდა უზრუნველჰყონ საქმიანი თვითკრიტიკა და კონტროლი კოოპერატიული საზოგადოებრიობის მხრივ, მასიური მუშაობის გაშლა და წარმოების მუშათა დაწინაურება კოოპერატიული სისტემის ყველა საფეხურში სამუშაოდ. (ადს)

მ ო ს კ ო ვ ი

(ჩვენი საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

„კაპიტულიაცია მოსკოვის წინაშე“

მოსკოვი, 3 ოქტომბერი. „იზვესტია“-ს ლონდონელი კორესპონდენტი იტყობინება:

ჰენდერსონისა და ამხ. დოვგალევსკის შორის მომხდარი შეთანხმება დიდ გამოძახილს პოულობს ინგლისის პრესაში, გარდა კონსერვატიულ გაზეთებისა. მხოლოდ ერთ-ერთი კონსერვატიული გაზეთი ათავსებს ამ საკითხზე წერილს, რომელსაც სათაურს უკეთებს: „კაპიტულიაცია მოსკოვის წინაშე“. დანარჩენი კონსერვატიული გაზეთები ჯერ-ჯერობით გაჩუმებული არიან.

მაკდონალდის მთავრობის პოზიციის შეცვლა საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობაში ინგლისის საქმიანი წრეების გამოფხიზლებას მოწმობს. მრეწველობის ერთერთი ხელმძღვანელი ლიბერალური ორგანო სწერს, რომ საქმიანი წრეები აღტაცებით შეეგებებიან ჰენდერსონ-დოვგალევსკის შეთანხმებას, რადგან **ეხლანდელი მდგომარეობა მათ დიდ ზარალს აყენებს.** გაზეთის სიტყვით შეთანხმების მეორე დადებით ფაქტორს წარმოადგენს ის, რომ **საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის მოწესრიგება შეანელებს მუშების უკმაყოფილებას.**

მაკდონალდის მთავრობას იმედი აქვს, რომ მის პოლიტიკას საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის აღდგენის საკითხში მხარს დაუჭერენ თემთა პალატაში ლიბერალები და კონსერვატორების ერთი ნაწილი.

რა სტკივათ პანევროპის იდეის ავტორებს

მოსკოვი, 3 ოქტომბერი. „იზვესტია“-ს ბერლინელი კორესპონდენტი გადმოგვცემს:

„ბერლინერ ტაგებლატ“-ში მოთავსებულია ინტერვიუ გერმანიის დემოკრატიულ პარტიის თავმჯდომარე **კოხთან,** რომელიც ეხება პანევროპის შექმნის პროექტს. კოხი აცხადებს, რომ ევროპის კონტინენტის გაერთიანება აუცილებელია ევროპის კულტურის გადასარჩენად და ევროპის ხალხების მატერიალური მდგომარეობის შესანარჩუნებლად. გაერთიანებაში უნდა შევიდეს ყველა სახელმწიფო, რომელსაც თავისი თავი ევროპის სახელმწიფოდ მიაჩნია. **საბჭოთა კავშირი გაეყო ევროპას, საბჭოთა კავშირსა და დანარჩენ სახელმწიფოებს შორის გაწყვეტილია თითქმის ყველა სულიერი კულტურ. კავშირი. სანამ საბჭოთა კავშირი არ წავა სხვა მიმართულებით, შეუძლებელი იქნება მისი მიღება ევროპის სახელმწიფოთა გაერთიანებაში.** ინგლისი კი უნდა შევიდეს პანევროპიულ გაერთიანებაში, რათაც არ უნდა დაგვიჯდეს.

კოხის საუბართან ერთად „იზვესტია“-ს მოჰყავს წერილი ფრანგ ჟურნალისტის ზაუერვაინისა, რომელიც ცნობილია, როგორც ბრიანის აზრის გამომხატველი. ევროპის სახელმწიფოების შეკავშირება, სწერს ზაუერვაინი, არ ისახავს მიზნად ბრძოლა გამოუცხადოს ამერიკას ეკონომიურ სფეროში, ევროპის სახელმწიფოთა გაერთიანების შემდეგ საბჭოთა კავშირს დარჩება ერთად-ერთი გზა; ეს ის, რომ მან უარი სთქვას თავის მართვა-გამგეობის მეთოდებზე.

პროლეტმწერლები ლენინიზმის სადარაჯოზე

მოსკოვი, 3 ოქტომბერი. რუსეთის პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის გაფართოებულ პლენუმის ფრაქციამ იქონია მსჯელობა შინაპარტიულ მდგომარეობაზე და გამოიტანა დადგენილება, რომელშიაც ფრაქცია მთლიანად იწონებს პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ხაზს, ჰკიცხავს მემარჯვენე - ოპორტუნისტულ გადახრას და მოუწოდებს პროლეტარულ მწერლებს კიდევ უფრო მტკიცედ შემჭიდროვდნენ კომუნისტური პარტიის ირგვლივ.

ფრაქცია სცნობს, რომ შაცკინის, სტენის და ქსენოფონტოვის წერილები, რომელნიც დაიბეჭდა ჟურნალ-გაზეთებში, წარმოადგენენ პარტიის წინააღმდეგ მიმართულ დოკუმენტებს. ფრაქცია ერთხელ კიდევ მიმართავს პროლეტარულ ასოციაციის წევრ - კომუნისტებს და კომკავშირელებს გადაუხვევლად გაატარონ პარტიის ხაზი მხატვრული ლიტერატურის ფრონტზე.

რა გაკეთდა და რა უნდა გაკეთდეს საშემოდგომო კონტრაქტაციისათვის

შემოდგომის თესვა და კონტრაქტაცია

შემოდგომის თესვასთან ერთად ტარდება კონტრაქტაცია, მას შეაქვს სოფლის მეურნეობაში გეგმიანობა. ის, ზრდის მოსავლიანობას, აფართოვებს ნათესების სივრცეს, ტექნიკურ ღონისძიებებით აუმჯობესებს მეურნეობას და სხვა.

კონტრაქტაციის გატარება ჩვენში დაკისრებული აქვს „სოფლის კავშირს" თავის საკრედიტო ამხანაგობების საშუალებით. წინასწარ მოწყობილ იქნა თათბირები, სადაც მიეცა საკრედიტო ამხანაგობებს ახსნა-განმარტება კონტრაქტაციის მნიშვნელობისა და სათანადო ორგანიზაციული მუშაობის ჩატარების შესახებ. კონტრაქტაცია ტარდება სამ ოლქში (კახეთის, გორის და ტფილისის).

უკვე დადებულია საკონტრაქტაციო ხელშეკრულება ადგილობრივ საკრედიტო ამხანაგობებთან, რომლებიც თავის მხრივ სდებენ ხელშეკრულებებს მთესველებთან.

1929 წ. საშემოდგომო ნათესებზე კონტრაქტაცია ტარდება: ხორბლეულის ნათესების 10.730 ჰექტარზე და ქერის 1.000 ჰექტარზე, სულ 11.730 ჰექტარზე. შარშან შემოდგომაზე ჩატარებული იქნა კონტრაქტაცია: ხორბლეულის ნათესების 6.618 ჰექტარზე და ქერის 758 ჰექტარზე, სულ 7.376 ჰექტარზე. ამრიგად, წელს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციამ, შარშანდელთან შედარებით, კონტრაქტაცია ხორბლის ნათესებზე გაადიდა 62,1 პროცენტით და ქერის 31,8 პროცენტით, სულ გაზრდილია 93,9 პროცენტით.

კონტრაქტაციის სახეები

საკონტრაქტაციო ხელშეკრულების პირველი მუხლის თანახმად, უნდა გატარებული იქნას სამის სახის კონტრაქტაცია: ავანსიანი, უავანსო და შერეული. ამავე ხელშეკრულების მეორე მუხლი იძლევა მოკლე ახსნა-განმარტებას ყველა სახის კონტრაქტაციის შესახებ. ა) საავანსო კონტრაქტაციის დროს მთესველს ეძლევა ფულადი ავანსი ხელშეკრულების დადებისას. უავანსო კონტრაქტაციის დროს მთესველს ეძლევა უფასო აგრონომიული დახმარება, ბ) მიწის დასამუშავებლად იარაღ-მანქანები; უკანასკნელნი მათ უნდა მააწოდონ სათანადო ორგანიზაციებმა პირველ რიგში, ამ იარაღ-მანქანების განაწილების დროს, გ) სათესლე სესხის მიღების უფლება. შერეული კონტრაქ. დროს მთესველებს ეძლევათ ყველაფერი ის, რაც გათვალისწინებულია უავანსო კონტრაქტაციაში, და, გარდა ამისა, ფულადი ავანსი ათი მანეთის რაოდენობით თითო ჰექტარზე პურის მოსავლის მოჭრის წინ ავანსიანი კონტრაქტაცია ჩატარებულ იქნა ხორბლის ნათესებს 9.000 ჰექტარზე და ქერის 1.000 ჰექტარზე; უავანსო კონტრაქტაცია მხოლოდ ხორბლის ნათესებზე—500 ჰექტარზე და შერეული კონტრაქტაცია ხორბლის ნათესების 1.230 ჰექტარზე. შარშან კონტრაქტაცია კი ჩატარებულ იქნა მხოლოდ ერთი სახის—ავანსიანი.

კონტრაქტაციის ფინანსიური მხარე

თესვისა და მიწის დამუშავების საწარმოებლად მთესველს ეძლევა ავანსი თითო ჰექტარზე 6 მანეთის ანგარიშით, აქედან ორი მანეთი ჰექტარზე საწარმოო კრედიტში ჩაირიცხვით. საწარმოო კრედიტის საშუალებით მთესველს შეაქვს ტექნიკური გაუმჯობესება თავის მეურნეობაში. მას ეძლევა უფლება გამოიწეროს სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანები, რომელთა ღირებულების გადახდა განაწილებულია რამდენიმე კვარტალად; გადახდის თვითეული ვადის დადგომის დროს ჰექტარზე კუთვნილ 2 მანეთი საწარმოო კრედიტისა, რაც მთესველს ბანკში ენახება, ჩაერიცხება მას, მის მიერ სასოფლო-სამეურნეო იარაღის ღირებულების ანგარიშებში. ამნაირად გაისტუმრებს მთესველი იარაღის მთელ ღირებულებას. ასეთი წესი იმიტომაა შემოღებული, რომ მთესველს არა აქვს ერთბაშად იმდენი თანხა, რომ ეყიდოს სასოფლო-სამეურნეო იარაღი, ხოლო საწარმოო კრედიტის შემოღების წყალობით კი იძენს საჭირო იარაღ-მანქანებს.

კონტრაქტაციისათვის უკვე დარიგებულია 40.000 მანეთი და 20.000 მანეთი ინახება ბანკში საწარმოო კრედიტისათვის. ახლა მთესველს ხელში ეძლევა თითო ჰექტარზე 4 მანეთი და ორი მანეთი ბანკში ენახება საწარმოო კრედიტისათვის. ვინაიდან შარშან ხშირი იყო შემთხვევები, როცა კონტრაქტაციისათვის მიღებულ ავანსს საკრ. ამხანაგობა ხარჯავდა სხვა დანიშნულებისათვის და ამით უშლიდა ხელს კონტრაქტაციის გატარებას, ამიტომ წელს, თანახმად ხელშეკრულების 15 მუხლისა, ამხანაგობას არ აქვს უფლება კონტრაქტაციისათვის მიღებული ავანსი სხვა რაიმე დანიშნულებას მოახმაროს. ამავე დროს სოფლის კავშირი და სხვა სათანადო ორგანოები მოვალენი არიან გაუწიონ კონტროლი საკრ. ამხანაგობებს, რათა მათ კონტრაქტაციისათვის გაცემული ავანსები სწორად დაარიგონ და თავის დროზე მააწოდონ მთესველებს. შარშან იყო კიდევ ისეთი შემთხვევა, რომ თუ მთესველს ქონდა ამხანაგობის სხვა რაიმე დავალიანება, ამას უჭერდნენ კონტრაქტაციით კუთვნილ ავანსიდან. წელს სასტიკად აკრძალულია, მთესველზე გასაცემ ავანსიდან რაიმე თანხის დაჭერა ძველ ვალდებულების დასაფარავად. (ხელშეკრულების მე-13-ტე მუხლი).

კლასობრივი ხაზი კონტრაქტაციაში

კლასობრივი პოლიტიკის მტკიცედ დაცვას დიდი მნიშვნელობა აქვს კონტრაქტაციის გატარების დროს. რადგან კონტრაქტაციის საწარმოო ხასიათი მოითხოვს გლეხობისაგან შეკავშირებული შრომით შესრულონ ის დავალებანი, რომელნიც გათვალისწინებულია ხელშეკრულებაში, ამიტომ, თანახმად ხელშეკრულობის მესამე მუხლისა, კონტრაქტაცია უნდა ჩატარდეს კოლექტიურ და საბჭოთა მეურნეობებში, აგრეთვე ღარიბ და საშუალო მთესველთა ჯგუფურ შენაერთებს შორის. არავითარ შემთხვევაში კონტრაქტაცია გატარებული არ უნდა იყოს ინდივიდუალურ მეურნეობებს და შეძლებულ გლეხობის მიმართ.

კონტრაქტაციის საშუალებით გავაუმჯობესებთ კოლექტივების მდგომარეობას, როგორც ფინანსიური მხრით, ისე მიწის ტექნიკური დამუშავების მხრივ. კონტრაქტაციის საშუალებით შევქმნით მრავალ ჯგუფურ განაერთებს, რომელნიც კოლექტიური შრომით დაამუშავებენ ნათესებს, თანდათანობით გაიზრდებიან, გაფართოვდებიან და ჩამოყალიბდებიან კოლექტიურ მეურნეობებად. ამრიგად, სოფლად მრავალი ახალი ჯგუფური შენაერთი დაარსდება, ახალი კოლექტივები შეიქნება.

კონტრაქტაციის გატარება დაიწყო სწორედ კოლექტივებში და საბჭოთა მეურნეობებში, აგრეთვე ღარიბ და საშუალო მთესველთა ჯგუფებში. თუ რომელიმე კოლექტივი, არტელი, ან საბჭოთა მეურნეობა არ მოისურვებს კონტრაქტაციის გატარებას, მათ წინააღმდეგ ზომები უნდა მივიღოთ, არაფრად ღირს ისეთი კოლექტივი, რომელსაც არ ესმის კონტრაქტაციის მნიშვნელობა და არ სურს ის ცხოვრებაში გაატაროს.

მოსავლის ხარისხის გაუმჯობესება

მოსავლიანობის გადიდების და მის ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით, საკონტრაქტაციო ხელშეკრულების მეოთხე მუხლის თანახმად მთესველმა შემოდგომის ნათესების საერთო რაოდენობიდან არა ნაკლებ 38 პროცენტისა უნდა დაამუშაოს მანქანით და ჩვეულებრივი წესით—65 პროც., ხოლო ამასთანავე იმ პირობით, რომ დაკონტრაქტებული სივრცის მთელი 100 პროცენტი მოიხნას რკინის გუთნით და მიწა განოყიერებულ იქნას მის დამუშავებამდე; მიწა უნდა იყოს დათესილი მწკრივში სათესი მანქანებით არა ნაკლებ 14 პროცენტისა, და თესვა უნდა სწარმოებდეს აუცილებლად გაწმენდილი და მოწამლული თესლით (მუხლი 5-თე). ყოველივე ეს რომ შეასრულოს მთესველმა, საკრ. ამხანაგობა ვალდებულია გაუწიოს მას დახმარება გათვალისწინებულ გაუმჯობესებათა განსახორციელებლად. ამასთანავე ერთად „სოფლის კავშირის" ვალდებულება არის გაუწიოს კონტროლი დაკონტრაქტებულ სივრცეზე თესვის ჩატარებას რაოდენობრივი და ხარისხობრივ მხრივ. (მუხლი 6-სე).

აგრო დახმარება

იმისათვის, რომ მთესველმა შეასრულოს ის ვალდებულებანი, რომელნიც გამომდინარეობენ საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებიდან მოსავლიანობის გადიდების და მისი ხარისხობრივი გაუმჯობესების საქმეში, საჭიროა ტექნიკური და აგრონომიული დახმარება. შარშან ეს საქმე დაკისრებული ჰქონდა მიწადმოქმედების კომისარიატს. ამაზე დადებული იყო ხელშეკრულება სოფლის კავშირთან. წელს კი სათანადო ხელშეკრულებები დაიდო უშუალოდ იმ სამაზრო საადგილ-მამულო განყოფილებებთან, სადაც ტარდება კონტრაქტაცია.

ამ ხელშეკრულებათა ძალით ადგილობრივი საადგილ-მამულო განყოფილება ვალდებულია გაუწიოს თავის აგრონომების საშუალებით აგროდახმარება მაზრის ფარგლებში დაკონტრაქტებული მიწის ფართობს, რაც გამოიხატება შემდეგში: საჭირო აგრო-პროპაგანდა და უშუალო ხელმძღვანელობა ნიადაგის წესიერად დამუშავებისა და განოყიერების დარგში იმ საშუალებით და სახსრებით, რომლებიც მოეპოვება მეურნეს; მთელი სათესლე მასალის გადარჩევა და დახარისხება ახლო მყოფ გასაქირავებელ პუნქტების საშუალებით და ამ მუშაობის ხელმძღვანელობა; მეურნის მთელი სათესლე მასალის მოწამვლა გუდაფშუტის წინააღმდეგ და ამ მუშაობის ხელმძღვანელობა; ამისათვის საჭირო წამალს იძენს თვით განყოფილება თავის ხარჯზე. გათვალისწინებულია კიდევ მრავალი სხვა აგროდახმარება. ამ სამუშაოს ჩასატარებლად გაღებულია თითო ჰექტარზე 38 კაპეიკი, რაც უკვე გადაეგზავნათ ადგილებს. ამასთან ერთად საადგილ-მამულო განყოფილება ვალდებულია თვეში ერთხელ წარმოუდგინოს ცნობები „სოფლის კავშირს" საადგილ-მამულო განყოფილების მიერ ჩატარებულ აგრო-დახმარების შესახებ.

იარაღ - მანქანები

მთესველმა რომ ნათესები დაამუშაოს იარაღ-მანქანებით, დათესოს მწკრივში, სათესლე მასალა გაწმინდოს და მოწამლოს და სხვა ტექნიკური გაუმჯობესებანი შეიტანოს თავის მეურნეობაში,—ამისათვის საჭიროა იარაღ-მანქანები. მთესველს ეძლევა საშუალება, ჯერ თითონ შეიძინოს საჭირო სასოფლო მანქანები საწარმოო კრედიტის საშუალებით, რომლის მიღების უფლება აქვს საკონტრაქტაციო ხელშეკრულების ძალით, შემდეგ სათანადო ორგანოებმა შეძლებისდაგვარად უნდა მააწოდონ ადგილებს შემოდგომის თესვისათვის სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანები, რადგან მთესველი საწარმოო კრედიტის საშუალებით ერთბაშად ვერ შეიძენს ყველა საჭირო იარაღს. მიუხედავად იმისა, რომ სოფლად ყოველწლიურად იგზავნება მნიშვნელოვანი რაოდენობით სასოფლო-სამეურნეო იარაღები, მაინც მათზე მოთხოვნილება დიდია.

შარშან „სოფლის კავშირის" მიერ იყო გადაგზავნილი მაზრებში შემოდგომის და გაზაფხულის თესვისათვის სხვადასხვა სისტემის გუთნები. 8.371 ცალი, ფარცხები 814 ცალი, სათესები 782 ცალი, ტრიერები 111 ცალი, ტრაქტორები 25 ცალი. წელს საშემოდგომო თესვისათვის გაგზავნილია, როგორც საკრედიტო ამხანაგობებში, ისე კოლექტიურ მეურნეობებში: ტრიერები 155 ცალი, ბეხრის გუთნები 65 ცალი და № 4—800 ცალი, რაც უკვე მიღებულია ადგილებზე. ამასთან ერთად გამოწერილია და მოკლე ხანში იქნება მიღებული სხვადასხვა სისტემის გუთნები 560 ცალი, სათესები 35 ცალი და ტრაქტორები, რომლებიც განაწილდება სპეციალურად საკრედიტო ამხანაგობებში და კოლექტიურ მეურნეობებში. საკრედიტო ამხანაგობებმა და კოლექტივებმა მათ მიერ მიღებული სასოფლო - სამეურნეო იარაღ-მანქანები უნდა გამოიყენონ დაკონტრაქტებულ ნათესებისათვის.

რა უნდა მოგვცეს მთესველმა

თუ შარშან შემოდგომის კონტრაქტაციის გატარების დროს და 1929 წ. საგაზაფხულო კონტრაქტაციის დროს ხელშეკრულების ძალით მთესველებს უნდა ჩაებარებინათ ქერნახული მათ მიერ მიღებულ ავანსის 200 პროც. და 250 პროც. (გაზაფხულის) რაოდენობით, უღარიბეს გლეხებს კი მიღებული ავანსის 150 პროცენტი რაოდენობით, წელს, 1929 წ. შემოდგომის კონტრაქტაციის ხელშეკრულების მე-18 მუხლის თანახმად, მთესველები ვალდებულნი არიან ჩააბარონ თითეულ ჰექტარზე: ღარიბთა ჯგუფურმა მეურნეობებმა და კოლმეურნეობებმა 8 ფუთი, საშუალო გლეხთა ჯგუფური მეურნეობებმა და შერეული მეურნეობებმა (ღარიბ და საშუალო)—12 ფუთი, საბჭოთა მეურნეობებმა და სხვა ჯგუფებმა 16 ფუთი. ასე რომ ქერნახულის ჩაბარების საქმეშიაც დაცულია კლასობრივი ხაზი. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოსავლის მთელი რაოდენობა მთესველმა უნდა ჩააბაროს ორი თვის განმავლობაში დღიდან მოსავლის აკრეფის. რამდენი ჩააბაროს პირველ თვეში და რამდენი მეორეში, ამას თვით საკრედიტო ამხანაგობა აწესებს, მთესველთან შეთანხმებით, რაც ხელშეკრულებაში აღინიშნება. მთესველს უფლება აქვს დააზღვიოს თავისი ნათესები, რადგან ხშირად ხდება, რომ ან თესლის უვარგისობით, ან გვალვის, ან კალიის და სხვა მიზეზებით მოსავალი არ მოსდის. მოუსავლიანობის დროს ადგილობრივი აღმასკომის საექსპერტო კომისია აყენებს სათანადო აქტს.

ზედამხედველობა და კონტროლი

საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებანი უკვე გატარებულია ნაწილობრივ: თათბირები ჩატარებულია, საკრედიტო ამხანაგობებთან ხელშეკრულობა დადებულია, ისინი თავის მხრივ სდებენ მთესველებთან ხელშეკრულობებს, ავანსი გადაგზავნილია და მრავალ ადგილას მთესველებმა ის უკვე მიიღეს, აგროდახმარების გასაწევად დადებულია ხელშეკრულებები და ამ მიმართულებით დაწყებულია მუშაობა, აგრო-დახმარებისათვის საჭირო თანხები საადგილ-მამულო განყოფილებებს გადაეგზავნათ, იარაღ-მანქანები უკვე ადგილებზეა და სხვა. საჭიროა კონტროლი და ხელმძღვანელობა, რომ გაწეული დახმარება რაციონალურად იქნას გამოყენებული. კონტროლის გაწევის უფლება ენიჭებათ თვით საკრედიტო ამხანაგობას, „სოფლის კავშირს", ზევითმდგომ სათანადო ორგანოებს და ყველას, ვინც დაინტერესებულია სოფლის მეურნეობის განვითარებით და კონტრაქტაციის გატარებით. ამასთან ერთად კონტრაქტაციას ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიონ ადგილობრივმა თესვის სამეულებმაც, ეხლახან გაგზავნილმა აგიტკოლონებმა და მუშათა ბრიგადებმა. გაძლიერებული ხელმძღვანელობით და კონტროლით შესრულებული იქნება საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ღონისძიებანი სოფლის მეურნეობის გასაუმჯობესებლად და ასაღორძინებლად.

ელ. ჩხიკვაძე.

გადასვლა განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე

საოლქო კომისიების მოწყობა

განუწყვეტელი საწარმოო კვირის გამტარებელმა რესპუბლიკანურმა კომისიამ მიზანშეწონილათ სცნო მოეწყოს საოლქო საუწყებათაშორისო კომისიები ქუთაისში, ბათომში, სოხუმში და ფოთში. საოლქო კომისიების მოწყობის მიზანია განუწყვეტელი მუშაობის შემოღების საქმისათვის ხელის შეწყობა ადგილებზე, რესპუბლიკანური საუწყებათაშორისო კომისიის დაუდასტურებლათ საოლქო კომისიებს არა აქვთ უფლება გადასდგან პრაქტიკული ნაბიჯები განუწყვეტელი საწარმოო კვირის შემოღების დარგში.

საოლქო კომისიებში შეყვანილ უნდა იქნენ — ადგილობრივი სახალხო მეურნეობის საბჭოების, შრომის კომისარიატისა, ვაჭრობის მომწესრიგებელ ორგანოების, პროფკავშირების და საგეგმო ორგანოების წარმომადგენლები.

განუწყვეტელი კვირა სავაჭრო ორგანიზაციებში

საუწყებათაშორისო რესპუბლიკანური კომისიის დადგენილებით განუწყვეტელი 5 დღიანი კვირა შემოღებული უნდა იქნეს ყველა იმ სავაჭროებში, რომლებიც ეკუთვნიან სახელმწიფო ან კოოპერატიულ ორგანიზაციებს. ყველა იმ მაღაზიებში, სადაც ვაჭრობენ ფართო მოხმარების საქონლით, ყოველდღიური ვაჭრობა უნდა სწარმოებდეს განუწყვეტლივ 10 საათის განმავლობაში. მოსამსახურეები ერთი მეორეს შესცვლიან ისე, რომ ამით არ დაბრკოლდეს მიმდინარე ვაჭრობა. ისეთ სავაჭროებში, სადაც ვაჭრობა სწარმოებს სპეციალური მოთხოვნილების საგნებით (ლინოლეუმი, ჭურჭლეულობა, აბრეშუმი და სხ.) ვაჭრობა აწარმოებს 8 საათი.

საქ. სახ. ვაჭრობის მაღაზიებში № 2, 4, 5 და 6-ში განუწყვეტელი მუშაობა შემოღებული უნდა იქნეს მიმდინარე კვირაში. ვაჭრობა აღნიშნულ მაღაზიებში იწარმოებს 10 საათის განმავლობაში. ცეკავშირმა განუწყვეტელი კვირა პირველ რიგში უნდა შემოიღოს — მანუფაქტურის, გალანტერეის, ტრიკოტაჟის, შეკერილი ტანსაცმლის და ფეხსაცმლების მაღაზიებში.

ა.-კ. საგზაო სატრანსპორტო - სამომხმარებლო საზოგადოების სავაჭროებში განუწყვეტელი კვირის შემოღება უნდა მოხდეს იმ ვარაუდით, რომ დატოვებულ იქნეს 8 საათის სავაჭრო დღე.

ამასთანავე საუწყებათაშორისო რესპუბლიკანურმა კომისიამ წინადადება მისცა ა.-კ. ვაჭრობის კომისარიატის რწმუნებულის სამმართველოს საქართველოში, რომ მან წარმოადგინოს მთელი სავაჭრო ქსელის, საწყობების მუშაობისა და დატვირთვა-გადმოტვირთვის ოპერაციების განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადაყვანის დამატებითი პროექტი.

განუწყვეტელ სამუშაო კვირაზე

ა.-კ. რკინის გზების წარმოებების ერთი ნაწილი ახლო მომავალში გადავა განუწყვეტელ სამუშაო კვირაზე.

პირველ რიგში განუწყვეტელ სამუშაო კვირაზე გადავა დატვირთვა-გადმოტვირთვის საქმე შემდეგ სადგურებში: ბათომში, ფოთში, ქუთაისში, შორაპანში, თბილისში, ნავთლუღში, განჯაში, ევლახში, ბალაჯარაში, ბაქოში (მე2 სადგურში), ლენინაკანში და ერევანში.

განუწყვეტელ სამუშაო კვირაზე გადაყვანილი იქნება სილისა და ქვის დამზადების საქმე (6 კარიერში).

გარდა ამისა, განუწყვეტელ სამუშაო კვირაზე გადავა სხვადასხვა საამშენებლო სამუშაოები სამტრედიაში, ხაშურში, თბილისში, ნავთლუღში და განჯაში.

ამხ. სტალინის სახელობის ორთქლმავლებისა და ვაგონების შემკეთებელ ქარხანაში განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადასვლის შემდეგ გადიდდება მუშების რიცხვი და დაიდგმება ახალი მანქანები.

სტატისტიკის სამმართველო განუწყვეტლივ იმუშავებს

საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოდან გამოყოფილია განსაკუთრებული კომისია, რომელსაც დავალებული აქვს ხელი შეუწყოს სტატისტიკის ცენტრ. სამმართველოში განუწყვეტელი საწარმოო კვირის შემოღებას. კომისიაში შედიან ადგილობრივი კომუჯრედის, პროფორგანოს და ადმინისტრაციის წარმომადგენლები.

კომისიამ ამასთანავე შეიმუშავა მთელს დაწესებულებაში განუწყვეტელი მუშაობის შემოღების პროექტი, რომელიც უკვე გააცნეს ადგილობრივ მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებას. საერთო კრებამ ერთხმად მოიწონა კომისიის მიერ შემუშავებული პროექტი და სასურველად აღიარა, რომ განუწყვეტელი საწარმოო კვირა დაწესებულებაში შემოღებულ იქნეს პირველი ოქტომბრიდან.

საერთო კრების სურვილი და კომისიის პროექტი წარდგენილია განსახილველად და დასამტკიცებლად სათანადო ორგანოებში.

სოფელთაშორისო სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის ორგანიზაციის საკითხი

ყოფ. ბორჩალოს მაზრაში

საბჭოთა კავშირი იძლევა იმის საუცხოვო მაგალითს, თუ რამდენად შორს შეიძლება წავიდეს ქვეყნის სამეურნეო განვითარება, თანამედროვე სას.-სამ. ტექნიკის პირობებში თუ ეს ტექნიკა შეერთებულია საწარმოო ურთიერთობათა ყველაზე უფრო მაღალ, სოციალისტურ ფორმასთან ამასთან სოციალისტურ წარმოების საფუძველზე ის მეტი წარმატებით, ვიდრე კაპიტალისტური ქვეყნები ეუფლება მე-20 საუკუნის ტექნიკას.

აქ ჩვენ გვინდა შევეხოთ სოფლის მეურნეობას. ამ დარგში სოციალისტური მშენებლობის ყველაზე უფრო ძვირფას, სულ უკანასკნელ წლების მიღწევას, წარმოადგენს მსხვილი განსაზოგადოებული მეურნეობის წარმოების ახალი ფორმა — სოფელთაშორისო სამანქანო - სატრაქტორო სადგურების ორგანიზაცია.

სოფელთაშორისო სამანქანო - სატრაქტორო სადგურების გეგმიან მშენებლობისათვის დიდი წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობა უნდა იქნას გაწეული. ეს მუშაობა უმთავრესად უნდა შეიცავდეს: 1) რაიონის ბუნებრივ - ისტორიული და სოციალურ - ეკონომიური პირობების მიმოხილვას; 2) სოფელთაშორისო სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის მუშაობის შედეგად მოსალოდნელი საპერსპექტივო - საპროექტო ფორმის დასახვას; 3) სოფლის მეურნეობის საერთო შემოსავლის მოსალოდნელი გადიდების გამორკვევას, რასაც თან უნდა მოჰყვეს ერთდროულ ხარჯების გაანგარიშება და წამოწყების ეკონომიურ რენტაბელობის შესწავლა; 4) სოფელთაშორისო სამანქანო - სატრაქტორო სადგურის საორგანიზაციო გეგმის დეტალური შედგენა, რაც დანაწილებულ უნდა იქნას, ყოველწლიურ და საკვარტალო საოპერაციო ნაწილებად, სათანადო ფინანსიურ - ტექნიკური დასაბუთებით.

ასე გავიგეთ ჩვენ ის დავალება, რომელიც საქართველოს მიწსახკომმა ბორჩალოს მაზრაში გაგზავნილ კომისიას მისცა რაიონში მივლინების წინ.

სადღეისოდ ბორჩალოს მაზრაში კომისიის მუშაობის მდგომარეობა ასეთია: შეგროვილია ყოველნაირი მასალა რაიონის სასოფლო მეურნეობის ბუნებრივ - ისტორიული, სოციალურ - ეკონომიური და აგროტექნიკური ანალიზისათვის; როგორც ტექსტუალური, ისე ციფრობრივი მასალა ამჟამად კამერალური დამუშავების სტადიაშია.

ჩვენ ნაადრევად მიგვაჩნია ჯერ-ჯერობით რაიმე კონკრეტული დასკვნების გამოყვანა, ამთავითვე შეიძლება მხოლოდ შემდეგის თქმა: 1) ბორჩალოს რაიონის ბუნებრივ - ისტორიული პირობები სოფელთაშორისო სამანქანო - სატრაქტორო სადგურის მოსაწყობად სავსებით შესაფერისად უნდა ჩაითვალოს, რადგან აქ ერთ ფარგალში დაბლობზეა მოქცეული დაახლოვებით 50.000 ჰექტარი ნოყიერი მიწა ხარვანის ველის სახელწოდებით; მას გვერდით აკრავს ეგრედწოდებული კოდა—სოღანლუღის პლატო; სივრცით 20.000 ჰექტარი; და მდ. მტკვრის მარცხენა მხარეზე კი ყარაიას ველი სივრცით 30.000 ჰექტარი. 2) ეკონომიური პირობებიც შესაფერად უნდა ჩაითვალოს, რადგან აქ, როგორც საგზაო, (ორი რკინისგზის მაგისტრალი), ისე საბაზრო (თბილისი, განჯა, ბაქო), პირობები ერთობ ხელსაყრელია. 3) საყოფაცხოვრებო პირობებიც შესაფერისია; აქაური ნახევრათ მომთაბარე მოსახლეობა ნაკლებად მიჯაჭვულია თავის ნაკვეთ მიწაზე და მათში კერძო მესაკუთრეობრივი ინსტიქტების აღმოფხვრა და მათი გადაყვანა განსაზოგადოებულ მეურნეობაზე გაცილებით ადვილი იქნება, ვიდრე სხვა რაიონებში.

ყველა ზემოაღნიშნულიდან ჩვენ სრულებით არ გვინდა იმ დასკვნის გაკეთება, რომ ის ერთი, ან უკეთეს შემთხვევაში, ორი სადგური, რომელიც მოსალოდნელია საქართველოში ამთავითვე მოეწყოს, უეჭველად ბორჩალოში გაშენდეს.

ჩვენ დაინტერესებული ვართ იმით, რომ საქართველოში პირველმა სოფელთაშორისო სამანქანო - სატრაქტორო სადგურმა, რაც შეიძლება მეტი სოციალური და ეკონომიური ეფექტი გამოიღოს ეს საჭიროა, ერთი მხრით, სადგურების შემდგომი მასიური მშენებლობის უზრუნველსაყოფად და, მეორე მხრით კი, საკუთრივ ეკონომიური სარგებლიანობის თვალსაზრისით.

ეს კი შესაძლო იქნება მაშინ, თუ ნაჩქარევ დასკვნებს არ გამოვიყვანთ, არამედ, წინასწარ დასახულ ყველა რაიონის (კახეთი, ბორჩალო, გორის ოლქი, სამეგრელო,), შესწავლისა და მათი ინდივიდუალურ დამუშავების შემდეგ მიღებულ მასალების ურთიერთი შედარებით, ამა თუ იმ რაიონის უპირატესობის რეალური საფუძველს გამოვარკვევთ.

არჩევანი მხოლოდ ამის შემდეგ უნდა მოხდეს.

აგრ. ნ. იაშვილი.

კოლხელშეკრულებათა შესრულების შემოწმება

კოლექტიური ხელშეკრულებების შესრულების შემოწმება უკვე დაიწყო. — შემოწმება მიმდინარეობს სოციალისტური შეჯიბრების მსვლელობის შემოწმებასთან ერთად. — ახალი კოლხელშეკრულებების დადების კამპანია დაიწყება 1-ლ ნოემბრიდან. — კოლხელშეკრულებათა შეუსრულებლობაში დამნაშავე პირები მიცემული იქნებიან პასუხისგებაში. — სად ჰქონდა ადგილი კოლხელშეკრულებების დარღვევას და რა მიზეზით

1-ლი ოქტომბრიდან მთელ საქართველოში დაწყებულია კოლექტიური ხელშეკრულებების შესრულების შემოწმება. შემოწმებას ატარებენ საწარმოების ცეხებთან გამოყოფილი მუშათა ბრიგადები, რომლებსაც ირჩევენ საცეხო საწარმოო თათბირები. აღნიშნული ბრიგადები ახდენენ აგრეთვე სოციალისტური შეჯიბრების მსვლელობის შემოწმებასაც.

კოლექტიური ხელშეკრულებების შესრულების შემოწმების ჩატარება მუშათა ბრიგადების საშუალებით მასიური კონტროლის ახალი ფორმაა. განვლილ წლებში კოლხელშეკრულებათა შესრულების შემოწმებას ახდენდნენ პროფკავშირების ორგანოები, რომლებიც ხელშეკრულების დარღვევის ყოველ ცალკე შემთხვევაში ღებულობდნენ სათანადო ღონისძიებებს. წელს კი შემოწმების ჩატარებაში ჩაბმული იქნებიან თვით მუშების წარმომადგენლები.

შემოწმება უნდა ჩატარდეს ორგვარი მიმართულებით: ერთის მხრივ უნდა გამოირკვეს, თუ რა ზომებს ღებულობდა სამეურნეო ორგანიზაცია კოლექტიური ხელშეკრულების შესასრულებლათ და მეორეს მხრივ, თვითონ მუშები ასრულებდნენ თუ არა იმ ვალდებულებებს, რომლებიც მათ ეკისრებათ იმავე კოლექტიური ხელშეკრულებით.

კოლექტიური ხელშეკრულებების შესრულების შემოწმებას ხელმძღვანელობას უწევს საქ. პროფსაბჭო.

როგორ უნდა ჩატარდეს კოლხელშეკრულებათა შემოწმება

იმის შესახებ, თუ რა საკითხების გამორკვევას უნდა მიაქციონ ყურადღება შემმოწმებელმა ბრიგადებმა, ან რა წესით უნდა ჩაატარონ მათ შემოწმება—პროფსაბჭოს სატარიფო-ეკონომიური განყოფილების გამგემ ამხ. ს. გოდაბრელიძემ განაცხადა შემდეგი:

მუშათა ბრიგადები გამოყოფილი უნდა იქნენ ცალკე ცეხებთან, საშუალოთ 10 კაცის შემადგენლობით თვითეული ბრიგადა. ბრიგადებმა უნდა გამოარკვიონ: კოლექტიური ხელშეკრულების რომელი მუხლები არ იყო ცხოვრებაში გატარებული და რა მიზეზებით; კონკრეტულათ რა ზომები მიიღო წარმოების ადმინისტრაციამ ან იმ სამეურნეო ორგანომ, რომელსაც ეს შეეხებოდა კოლექტიური ხელშეკრულების ამა თუ იმ მუხლის შესასრულებლათ; ტრესტები, ან ზემო მდგომი სამეურნეო ორგანოები რა ზომებს ღებულობდნენ იმისათვის, რომ არ დაბრკოლებულიყო ხელშეკრულების შესრულება.

მეორეს მხრივ უნდა გამოირკვეს პროფორგანოების დამოკიდებულება წარმოების ადმინისტრაციასთან. კერძოთ უნდა შემოწმდეს—ადევნებდა თუ არა თვალყურს ადგილობრივი საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტი კოლხელშეკრულების დარღვევის შემთხვევებს, ღებულობდა თუ არა გადამჭრელ ზომებს ხელშეკრულების დარღვეული მუხლის შესასრულებლათ, ხომ არ იჩენდა პასიურობას წარმოების ადმინისტრაციასთან დამოკიდებულებაში; აძლევდნენ თუ არა პროფორგანოები პასუხისგებაში ხელშეკრულების დარღვევის დამნაშავეებს და სხვ.

შემოწმების კამპანია უნდა ჩატარდეს არა მარტო ხელშეკრულებების დარღვევის გამორკვევის თვალსაზრისით, არამედ იმ მხრივაც, რომ გამოირკვეს, თუ რამდენათ შეეფერება ხელშეკრულების ესა თუ ის მუხლი წარმოების ინტერესებს და იყო თუ არა ობიექტიურათ შესაძლებელი დადებული კოლექტიური ხელშეკრულების უნაკლოთ შესრულება.

კოლექტიური ხელშეკრულებების შესრულების შემოწმებით ჩვენ უნდა მივიღოთ სრული სურათი იმისა, თუ როგორ ჩატარდა განვლილი სამეურნეო წელი; ჰქონდა თუ არა ადგილი შრომის ნაყოფიერების ზრდას, სამუშაო დროის გაცდენის შემცირებას და სხვ. აშკარაა, რომ იქ, სადაც კოლექტიური ხელშეკრულებები სავსებით შესრულებულია, ადგილი ექნება შრომის ნაყოფიერების ზრდასა და სამუშაო დროის გაცდენის შემცირებასაც, ხოლო იქ, კი, სადაც ხელშეკრულებები არ შეუსრულებიათ, შრომის ნაყოფიერებაც ნაკლები იქნება და მეტი სამუშაო დროც დაიკარგებოდა ფუჭად.

მუშათა ფართო მასებმა უნდა იცოდნენ, რომ კოლექტიურ ხელშეკრულებებს არ აქვს ცალმხრივი ხასიათი. მის შესასრულებლათ თანაბრად პასუხისმგებელი არიან როგორც სამეურნეო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, ისე წარმოებაში უშუალოთ ჩაბმული მუშები. მაგრამ, თუ მუშები სცდილობდნენ გაედიდებიათ თავისი შრომის ნაყოფიერება, ხოლო წარმოების ადმინისტრაცია კი მათ მხარს არ უჭერდა და მათ შრომას აბრკოლებდა ხელშეკრულების ამა თუ იმ მუხლის შეუსრულებლობით, მაშინ ასეთი დამნაშავე ადმინისტრატორები გამოყვანილ უნდა იქნენ მუშების სამსჯავროს წინაშე და ისინი მიცემულ უნდა იქნენ პასუხისგებაში სასამართლოს წესით.

შემმოწმებელ ბრიგადებს ევალებათ კოლექტიური ხელშეკრულებების შესრულების შესახებ მიღებული მასალები გამოიტანონ მუშათა საცეხო კრებებზე და მოისმინონ ფართო მასების აზრი ჩატარებული შემოწმების შესახებ.

შემოწმების ჩატარება უნდა დამთავრდეს ერთ თვეში, ე. ი. 1-ლი ნოემბრისათვის, რომ შესაძლებელი გახდეს დაუყოვნებლივ იქნეს დაწყებული ახალი კოლექტიური ხელშეკრულებების დადების კამპანია.

მიმდინარე შემოწმების დროს მიღებული გამოცდილება მთლიანად იქნება გამოყენებული ახალი კოლხელშეკრულებების დადების კამპანიაში.

კლუბების მუშაობა უნდა გადახალისდეს

საქ. პროფსაბჭოს პრეზიდიუმის უკანასკნელ სხდომაზე მოსმენილ იქნა მოხსენება მუშათა კლუბების საზაფხულო მუშაობის გამოკვლევის შედეგების შესახებ.

მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ კლუბებში არ სწარმოებდა პოლიტიკურ - აღმზრდელობითი მუშაობა; უმეტეს შემთხვევაში გამეფებული იყო ხალტურა. კლუბები ჩამორჩნენ მიმდინარე პოლიტიკურ და სამეურნეო ამოცანებს და სხვ.

მოხსენების გამო პრეზიდიუმმა აღნიშნა, რომ პროფკავშირების კულტმუშაობა საერთოდ და კერძოდ კლუბების მუშაობა საზაფხულო პერიოდში, მიუხედავად ერთგვარ მიღწევებისა, გასულ წლებთან შედარებით, მჭიდროთ ვერ დაუახლოვდა და ვერ გაიჟღენთა იმ მნიშვნელოვანი საკითხებით, რომლებიც სდგას მუშათა კლასის წინაშე; ეს საკითხებია სოც. შეჯიბრება, შრომის ნაყოფიერების გადიდება, ხუთწლიანი გეგმის განხორციელება, ბრძოლა ბიუროკრატიზმთან, განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადასვლა, ბრძოლა შრომის დისციპლინის განმტკიცებისათვის და სხვა.

უმეტეს კლუბების მუშაობაში არ სჩანდა მიმდინარე პოლიტიკური ამოცანების შეგნება და მუშაობის ამ ამოცანებთან შეფარდება.

მიიღო რა ეს მხედველობაში, პრეზიდიუმმა დაადგინა გადასინჯული იქნეს ს. პ. კ. ს. კულტგანყოფილების ხელმძღვანელობის სისტემა და კულტმუშაკების შემადგენლობა იმ მხრივ, რომ უვარგისი მუშაკები მოხსნილი იქნენ სამუშაოდან და მათ ადგილზე წამოყენებული იქნენ ახალი კადრები, უმთავრესად მუშა - ახალგაზრდობის წრიდან.

15 ოქტომბერს უნდა დაიწყოს და 1 ნოემბერს დამთავრდეს საქ. კ. პ. (ბ) ცეკას და პროფკავშირთა მერვე ყრილობის კულტმუშაობის შესახებ მიღებულ რეზოლიუციების დამუშავება; აუცილებლად იქნეს ცნობილი კულტგანყოფილების ინსტრუქტორთა შტატის გადიდება დიდ კავშირებში.

ესტრადის საკითხის მოგვარების მიზნით, განათლების სახ. კომისარიატის წინაშე კატეგორიულად დასმული უნდა იქნეს საკითხი საკონცერტო ბიუროს დაარსების შესახებ, ხოლო სახკომსაბჭოს უნდა ეთხოვოს, რომ დოტაცია მისცეს ამ ბიუროს. ხელოვნების მუშაკთა საშუამავლო ბიუროსთან დაარსებული უნდა იქნეს კომისია საუკეთესო საბჭოთა სპეციალისტებისაგან საესტრადო ძალების გასაცხრილავად. ხელოვნების მუშაკთა კავშირი დაუყოვნებლივ უნდა შეუდგეს პროფ. და პოლიტსკოლების გახსნას, რომლებშიაც უნდა ჩაბას კლუბებში მომუშავე ყველა ძალები.

დასასრულ, პრეზიდიუმმა აუცილებლად სცნო 15 ოქტომბრიდან ჩატარებული იქნეს კულტმუშაობის გამოკვლევა სამაზრო ორგანიზაციებში.

რესპუბლიკანური თათბირი სას.-სამ. განათლების შესახებ

პირველი სხდომა

გუშინ, განათლების სახ. კომისარიატში გაიხსნა რესპუბლიკანური თათბირი სასოფლო-სამეურნეო განათლების შესახებ.

სხდომის დაწყებამდე თათბირის წევრებმა ფეხზე ადგომით პატივი სცეს ახლად გარდაცვალებულ პროფ. რაზმაძის ხსოვნას.

შემდეგ სახ. საგეგმო კომისიის წარმომადგენელმა კონიაშვილმა დამსწრეთ გააცნო თათბირის მოწვევის მიზანი და აღნიშნა, რომ სასოფლო მეურნეობა უკვე გაცილდა აღდგენის პერიოდს და ეხლა ის იმყოფება რეკონსტრუქციის ხანაში, რომლისთვისაც ხელის შეწყობას და განვითარებას ითვალისწინებს 5 წლიანი გეგმა. ამასთან დაკავშირებით საკავშირო მასშტაბით მწვავედ ისმება სასოფლო მეურნეობის სპეციალისტების მომზადების საკითხი. ამ მხრივ ჩვენში კიდევ უფრო უნუგეშო მდგომარეობაა. ამიტომ საჭიროა ამ თავითვე მივიღოთ შესაფერი ღონისძიებები, რომ ხუთწლიანი გეგმა უმტკივნეულოდ შევასრულოთ.

სასოფლო მეურნეობის სპეციალისტებისა და კვალიფიციურ მუშაკთა მომზადება

ამ საკითხის შესახებ მოხსენება გააკეთა სახ. საგეგმო კომისიის წარმომადგენელმა გ. ოქროპირიძემ.

საქართველოს სასოფლო მეურნეობაში სპეციალისტების ჩარევას, განაცხადა მან, ცოტა ხნის ისტორია აქვს. საქართველოს მეურნეობა საქართველოში საბჭ. ხელისუფ. დამყარებამდე მოკლებული იყო საჭირო აგრონომიულ დახმარებას. ამჟამად საქართველოში დაახლოებით ითვლება სასოფლო მეურნეობის 667 სპეციალისტი, აქედან 320 აგრონომია.

საქართველოში მუშაობს 86 რაიონული აგრონომი, თვითეულმა მათგანმა ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიოს დაახლოებით 4.800 მეურნეობას, რაც სინამდვილეში შეუძლებელია. ამიტომ ხუთწლიან გეგმაში გათვალისწინებულია მათი რიცხვის გაორკეცება. აგრეთვე გადიდებული იქნება მათი დამხმარე ტექნიკური და აგროპერსონალი.

რაიონული აგრონომები, როგორც ეხლა, შემდეგშიაც იმუშავებენ ადგილობრივ აღმასკომების ხაზით.

სპეციალურ აგრონომიულ მუშაობას უმთავრესად აწარმოებენ სხვადასხვა ორგანიზაციები საკუთარი გეგმით. ამ მიზნით „საქართვ. ჩაი-"ს, მეაბრეშუმეობის ტრესტს, კოლმეურნეობათა ცენტრს, სასოფლო - სამეურნეო კოოპერაციას, მებამბეობის, მეთამბაქოების და მესაქონლეობის ორგანიზაციებს და სხვ. თავიანთი მუშაობის გასაფართოებლად და 5 წლიანი გეგმის წარმატებით შესასრულებლად სჭირდებათ დამატებით 1.480 უმაღლესი ცოდნით აღჭურვილი სპეციალისტი და 1.800 საშუალო ცოდნის მუშაკი. სპეციალისტებს შორის საჭიროა 1.027 აგრონომი, განსაკუთრებით აგრონომ-ორგანიზატორები კოლმეურნეობების განსავითარებლად.

ჩვენს უმაღლეს სასწავლებლებს შეუძლიათ გეგმის ბოლოსთვის სულ მოგვცენ მხოლოდ 500-600 სპეციალისტი, ასე რომ დანარჩენების მომზადება მოგვიხდება პარალელურ სასწავლებლების და კურსების მოწყობის საშუალებით. გარდა ამისა სპეციალისტები უნდა მოვიწვიოთ მეზობელ რესპუბლიკებიდანაც.

ამავე საკითხზე მოხსენება გააკეთა მიწსახკომის წარმომადგენელმა აგრონომმა ხოფერიამ.

მომხსენებლის სიტყვით ამჟამად საქართველოში მუშაობს 106 აგრონომი - ორგანიზატორი. მათზე დიდი მოთხოვნილებაა კოლექტიურ და საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის გაძლიერების გამო.

5 წლის განმავლობაში გათვალისწინებულია კოლექტიურ მეურნეობებში გაერთიანებული იქნეს 72.000 მეურნეობა, ე.ი. უღარიბეს გლეხთა მეურნეობის 50 პროც.

5 წლის ბოლოს კოლექტიურ მეურნეობებს ექნებათ 218.000 ჰექტარი მიწა, რაც შეადგენს ყველა სამეურნეო მიწების 15,3 პროცენტს. კოლმეურნეობათა მშენებლობის ეს ტემპი რომ არ შეფერხდეს, საჭიროა 250 ახალი აგრონომი - ორგანიზატორი.

გარდა ამისა აგრონომი - ორგანიზატორები საჭიროა საბჭოთა მეურნეობების განსავითარებლად. გეგმით ხუთი წლის განმავლობაში მოეწყობა 14 ახალი საბჭოთა მეურნეობა; ასე რომ ამ მხრივაც და კიდევ სხვა სასოფლო - სამეურნეო ორგანიზაციების დასაკმაყოფილებლად მიწსახკომს ესაჭიროება სულ 500 აგრონომი - ორგანიზატორი, აქედან 250 მაღალი ცოდნით.

სხვადასხვა კულტურების განსავითარებლად და მოსავლის ასაწევად საჭიროა აგრეთვე სხვადასხვა დარგის სპეციალისტები, ტექნიკოსები, ინჟინერ - აგრონომები და სხ. მაგალითად განზრახულია ბამბის ნათესების ორჯერ გაფართოებული იქნეს 22.000 ჰექტარამდე, თამბაქოს—21.000 ჰექტარამდე. ამასთანავე საგრძნობლად გადიდდება კანაფის და შაქრის ჭარხლის მეურნეობების სივრცე. ამ მიზნით საჭიროა 150 ახალი უმაღლესი ცოდნის და 100 საშუალო ცოდნის მემინდვრე.

მესაქონლეობის დარგში საჭიროა 350 ახალი მესაქონლე, მათ შორის 150 უმაღლესი ცოდნით. გეგმით განზრახულია ბაღების სივრცე 11.806 ჰექტარიდან აყვანილ იქნეს 18.111 ჰექტარამდე და ახალი ვენახი გაშენდეს 10.758 ჰექტარზე. აგრეთვე გათვალისწინებულია სხვადასხვა ძვირფასი კულტურების გაშენება, რისთვისაც მიწსახკომის აზრით საჭიროა 272 სპეციალისტი უმაღლესი ცოდნით და 170 საშუალო ცოდნით.

დირექტივების თანახმად საქართველოში ჩაის პლანტაციების სივრცე უნდა გაიზარდოს 60.000 ჰექტარამდე. ყოველ 500 ჰექტარზე საჭიროა ერთი ინსტრუქტორი-აგრონომი და 200 ჰექტარზე თითო საშუალო ცოდნის ტექნიკოსი. სულ საჭიროა 450 ინსტრუქტორი - აგრონომი და 30 აგრონომი ტექნიკოსი.

მეურნეობის მექანიზაციის დარგში საჭიროა 880 უმაღლესი ცოდნის და 100 საშუალო ცოდნის ახალი სპეციალისტი.

მეტყეობის დარგში საჭიროა 300 ახალი მეტყევე, მიწადმოსაწყობად 280 მიწის მზომელი და ტექნიკოსი. გარდა ამისა, საჭიროა 250 ახალი ვეტერინარი.

თათბირმა სასოფლო მეურნეობის სპეციალისტებზე მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად მიიღო სახ. საგეგმო კომისიის მიერ შემუშავებული ნორმა ზოგიერთი შესწორებებით.

ყოფილი აზნაურების, კულაკების და მენშევიკების აღვირახსნილობა

(ლიხაურის თემში)

ლიხაურის თემი ოზურგეთის მაზრაში საკმაოდ ცნობილი კუთხეა, ის ხალხის საერთო კულტურული დონის მიხედვით არ ჩამოუვარდება მოწინავე თემებს არა თუ ოზურგეთის მაზრაში, არამედ მთელ საქართველოშიც. თავისი პოლიტიკური წარსულით ის ცნობილია, როგორც მენშევიკების ბუდე. აღნიშნული თემი ქ. ოზურგეთიდან, როგორც მაზ. ცენტრიდან, დაშორებულია მხოლოდ 3-4 ვერსის მანძილით, რაც გვაძლევს საბაბს გვეფიქრა, რომ აქ ადგილობრივი საბჭოთა მუშაობას ექნებოდა მჭიდრო ხელმძღვანელობა და ადგილი არ დაურჩებოდა თემის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ისეთ უმსგავსო მოვლენებს,, რომლებსაც დღეს იქ ვხედავთ. ამ თემში იმდენათ თავაშვებული არიან ყოფილი აზნაურები, კულაკები და მენშევიკები, რომ ბუნებრივად ისმება საკითხი, თუ ვისი ხელისუფლება არსებობს აქ. მათი თუ საბჭოთა. იმდენად თავისუფლად გრძნობენ თავის თავს ყოფილი აზნაურები, რომ სხვადასხვა ფორმებში ახერხებენ წინანდელ მდგომარეობის საკმაოდ შენარჩუნებას. მათ თავგასულ მოქმედების სახით აქ ჩვენ ვპოულობთ ნამდვილ ბატონყმურ ურთიერთობას, შელამაზებულს თანამედროვეობის „შესაფერ" ფორმით.

მაგალითისათვის ავიღოთ ის, თუ როგორ ისარგებლა ერთმა ყოფილმა აზნაურმა ადგილობრივ საბჭოთა - პარტიულ ორგანიზაციების სისუსტით, რომლებსაც, როგორც სჩანს, არ ესმით კლასიური ხაზის შინაარსი სოფლად, როგორ ისარგებლა ამისათვის რომ პირველი ღამის უფლებაც კი აღადგინა, სხვას რომ თავი დავანებოთ, ესა თუ ის საზოგადოებრივი მოვლენა და მათ შორის პირველი ღამის უფლებაც განსაზღვრული ეკონომიური პირობითაა გამოწვეული. მის მეტად მოქნილ ფორმაში აღდგენას ვერ შესძლებდა ყოფილი აზნაური ერმილე თაყაიშვილი, რომ მას ვერ მოეხერხებია სათანადო ეკონომიური პირობების შექმნა, საუკეთესო შემოსავლიან მიწა-წყლის დიდი რაოდენობის შენარჩუნებით. ამ მიწების საშუალებით ეს ყოფილი აზნაური მამა-პაპურ ცხოვრებას ეწევა ლიხაურის თემში, რადგან ის მას აძლევს საშუალებას უმეტესად სხვა ამუშაოს, და არა თვითონ იმუშაოს, ამა თუ იმ მიწის ნაჭერს ის ხშირად ხლეჩს „საზიაროდ" ღარიბ გლეხებზე, რომლებიც იძულებული არიან მოსავალი შუაზე გაუყონ არაფრის მქნელ ყოფილ აზნაურს. ეს უკანასკნელი ხშირად მიმართავს დაქირავებულ შრომასაც. მას პირველად მოჯამაგირედ (მოზარეზულად) აუყვანია თავისი მეზობლის, ღარიბი კაცის, სტეფანე სურგულაძის ახალგაზრდა ქალი. ძველი მოხუც აზნაურს მოაგონდა ძველი ნეტარი ცხოვრება და მან ქალი გააუპატიურა, რის შემდეგ, ბოროტმოქმედების დაფარვის მიზნით, ის „შვილობილად" გამოაცხადა. საქმე რომ უფრო მტკიცე ბოძზე დაეყენებია, თავადს „უშვილებია" მეორე ღარიბი კაცის ვაჟი, რომელსაც შეპირებია ქონების დამტკიცებას, თუ „ნაშვილებ" ქალს ცოლად ითხოვდა. ვაჟიც ასე მოიქცა, მაგრამ დახე თავადის „უიღბლობას!" ვაჟმა რამოდენიმე დღის შემდეგ როდესაც დარწმუნდა — თუ რაში იყო საქმე, იკადრა წასვლა. ეს გაუგებარი არ დარჩა არც ღარიბ ქალის დედ-მამისათვის. თავადს დაემუქრენ, მაგრამ ეკონომიურმა ძლიერებამ თავისი გაიტანა და საქმეც მორიგებით დამთავრდა. მას შემდეგ, რაც შუაში ჩამოდგენ ყოფილი თავადის დამქაშები, ისეთი გამოქნილი და გაიძვერა კულაკები, როგორიცაა ყარამან კალანდარიშვილი და ბეგურ გორდელაძე (ეს უკანასკნელი მისი მოურავია), რომლებსაც ასეთი შავი საქმეები ადვილად ასდით ხელზე, რისთვისაც ისინი საკმაოდ ცნობილნი არიან მშრომელ გლეხობაში. ასეთი ღონისძიებების მეოხებით ყოფილი თავადი დღემდე ყვლეფს აღნიშნულ ქალს. როგორც სჩანს, თემის საბჭოს და ბევრს სხვას, ვისაც ასეთი საქმე ეხება, ეს ნორმალურ მოვლენად მიაჩნიათ, რაც ბადებს ჩვენში შიშს იმის შესახებ, რომ ამის მსგავს ხელობას მხოლოდ აღნიშნული აზნაური არ მისდევს და მას უსათუოდ ეყოლება კოლეგები. თავის შინაარსით ეს საქმე რითი ჩამოუვარდება იმას, რასაც ბატონყმობის დროს პირველი ღამის უფლებას ეძახდენ! ასეთ მოვლენას ჩვენ ვპოულობთ საბჭოთა ხელისუფლების რამოდენიმე წლების არსებობის შემდეგ.

რა არის საჭირო ამ უმსგავსობის ძირფესვიანად მოსპობისათვის. ამისათვის საჭიროა აღნიშნული აზნაურის გასამართლება თავისი დამქაშებითურთ და მისი გასახლება. მიწის ჩამორთმევით და ღარიბ გლეხობაზე გადაცემით. ყოფილი აზნაური ერმილე თაყაიშვილი თავისი მდგომარეობით არ საჭიროებს მიწა-წყალს, რადგან მას მოსწრებული შვილები ჰყავს, რომელთაგან 3—4 ექიმია, მათ შორის სევერიანე თაყაიშვილი, რომელმაც ზემოაღნიშნული კულაკი ბეგურ გორდელაძე „ძმობილათ" გამოაცხადა, უკანასკნელ იმპერიალისტურ ომში სამხედრო ექიმათ ყოფნის დროს, თავისთან „დენშჩიკად" გადაიყვანა და „ძმურად" ძარცვა-გლეჯის როლს ასრულებინებდა. აი, საიდან მოდის მათი დღევანდელი „ბლოკი"-ს ფესვები. დიდი ხანია, რაც ყოფილი აზნაური ერმილე თაყაიშვილი სოფლიდან წასული იყო და ქალაქში ცხოვრობდა. ის დაბრუნდა სოფლად ამ 3—4 წლის წინად—მიწა-წყლის დაბრუნების და ძველი ცხოვრების აღდგენის მიზნით. მას ეს საშუალება უნდა მოესპოს დაუყონებლივი გასახლებით.

ლიხაურის თემში გავრცელებულია მიწის „მალულად" ყიდვა-გაყიდვა. ასეთი შემთხვევების შესახებ ყველამ იცის და უნდა ვიფიქროთ, რომ ეცოდინება ადგილობრივ ხელისუფლებასაც, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ამას არ ებრძვის გადამჭრელი ზომებით. მიწის გაყიდვით ცხოვრობს ყოფილი აზნაურების ერთი კატეგორია. განსაკუთრებით ისეთი ხალხი, როგორიცაა გიორგი გოგოლაშვილი, რომელმაც არ იცის—რა არის მუშაობა,, მაგრამ ისედაც კარგათ ცხოვრობს. მიწის გაყიდვას მიმართავს აგრეთვე გაბრიელ გოგოლიშვილიც, მიუხედავად იმისა, რომ ის საბჭოთა მოსამსახურეა, ჩაქვის ჩაის ერთ-ერთ სპეციალისტად ითვლება (ალბად ჩაის საქმე ისე ზედმიწევნით შეისწავლა კადეტთა კორპუსში სწავლისა და პარიტეტულ კომიტეტის წევრობის დროს, რომ თავისი ცოდნით მოხიბლა „საქართველოს ჩაი" და სამსახურშიც მიიწვიეს). მიწა-წყლის ყიდვა-გაყიდვას მნიშვნელობა ყველასათვის ცხადია, ამიტომ ჩვენ მასზე არ შევჩერდებით. საჭიროა მხოლოდ მკაცრი ზომების მიღება მის აღმოსაფხვრელად.

ყოფილი აზნაურების და კულაკების გავლენა აქ იმდენად ძლიერია, რომ მათ თავის გავლენის ქვეშ დაუყენებიათ, როგორც სჩანს, ოზურგეთის საკრედიტო ამხანაგობაც. რას უნდა მივაწეროთ აბა ჩვენ ისეთი მოვლენა, როდესაც ის ღარიბ გლეხს სესხზე უარს ეუბნება, ხოლო ყოფილ აზნაურს და კულაკს სესხით ხელს უწყობს. მაგალითისათვის: ალექსი ურუშაძე ღარიბი მშრომელი გლეხია ლიხაურის თემში. მან მიმართა საკრედიტო ამხანაგობას ასი მანეთი სესხის მიღებისათვის ხარის შესაძენად (მგონი ცალი ხარი მოუკვდა); საკრედიტო ამხანაგობამ ის ფულის უქონლობის მომიზეზებით უარით გაისტუმრა. მხოლოდ იმავე დღეებში კი ყოფილ აზნაურს, მუდამ უსაქმოდ და მუქთახორულად მცხოვრებს გიორგი გოგოლიშვილს ასი მანეთით ხელი მოუთბო, ალბად,კონტრაბანდის კოსტიუმის შესაძენათ. ასეთი სახელმწიფო დაწესებულების გაჯანსაღებისათვის საჭიროა დაუყოვნებლივ ამოქმედებული იყოს რკინის ცოცხი.

თავისთავად ცხადია, რომ ყოფილი აზნაურების და კულაკების ასეთ თავისუფალ ნავარდობის და ადგილობრივ საბჭოთა, პარტიულ ორგანოების სრული უმოქმედობის ატმოსფერაში მენშევიკებისათვის იქმნება პირობები შესაფერ „მოღვაწეობისათვის". ასეთ „მოღვაწეობაზე" ხელს არ იღებს მენშევიკი ვარლამ კალანდარიშვილიც, რომელიც დიდი ხანი არ არის დაბრუნდა გადასახლებიდან. როგორც სჩანს, უქმად ჩაუვლია მის გადასახლებას, ცუდუბრალოდ დაკარგულა საბჭოთა პური სამი წლის განმავლობაში, რადგან ეს „პატიოსანი გვამი" ძველებურ ყაიდაზე განაგრძობს საქმეს. ეს იმდენად გასაკვირველი არ არის, რამდენადაც ის, რომ იგი ახერხებს საბჭოთა ორგანოები თავის სასარგებლოდ გამოიყენოს. ეს უკვირს ყველას და ვერ პოულობენ პასუხს. მშრომელი გლეხობა აშფოთა იმ გარემოებამ, რომ ხსენებულმა მენშევიკმა იმდენად მოაჭახრაკა საქმე საბჭოთა დაწესებულებებში, რომ მან „კანონიერ" ფარგლებში შესძლო წისქვილი დაეკეტა მის პატიოსან მშრომელ გაყოფილ ძმისათვის, მიუხედავად იმისა, რომ მას წისქვილის აშენებაში მონაწილეობა არ მიუღია და ის არც მის მიწაზეა აგებული. ეს „სოციალისტი" ძმას გამოედავა წისქვილში იმ საბუთით, როგორც ამავე საბუთით ედავებოდა ყველას, რომ ის გადასახლებული იყო „ხალხის საქმეზე", „ქვეყნის საერთო ინტერესებისათვის" და სხვა. და, როგორც ასეთს, მას აქვს უფლება მოითხოვოს წილი წისქვილში. მაგრამ ჩვენთვის უფრო საინტერესოა, თუ როგორ მოახერხა მან წისქვილში წილის მიღებისათვის პირველი ნაბიჯის გადადგმა — ხელისუფლების განკარგულებით წისქვილის დაკეტის სახით. ეს მომხდარა ასე: წისქვილის პატრონის დაუკითხავათ და მისი მონაწილეობის გარეშე მოუწვევია სამედიატორო სასამართლო თავის ძმა-ბიძებისაგან (სამედიატორო სასამართლო მეორე მხრის მონაწილეობის გარეშე — ასეთია მენშევიკური სამართალი), ლიხაურის თემის საბჭოს წყალთა სექციის წევრებისაგან, და პურმარილით შემკობილ მუსაიფის შემდეგ ერთ მშვენიერ საღამოს მენშევიკი ვარლამ კალანდარიშვილი ღებულობს სამედიატორო სასამართლოს „ავტორიტეტულ" დასკვნას იმის შესახებ, რომ ის ყოვლად მართალია და წისქვილის ნახევარი მას ეკუთვნის. ეს ქაღალდი თემის საბჭოს დასტურით მიდის ბათომის საოლქო წყალთა სამმართველოში, რის შემდეგ ამ უკანასკნელისაგან გამოიცა ბრძანება წისქვილის შეჩერების შესახებ. გლეხობა ფიქრობდა,— და ეს ჭეშმარიტებაცაა, რომ მენშევიკ ვარლამ კალანდარიშვილს თავის ხალხი ყავს არა მარტო თემის საბჭოში, არამედ მის ზევითაც, და ამას თვითონაც არ მალავს. ის ზემოდმოყვანილ ლოზუნგებთან ერთად ხშირად ისვრის ხალხის დასატუქსავად ლოზუნგებს იმის შესახებ, რომ ის საქვეყნოდ ცნობილი კაცია, რაც უნდა იმას გააკეთებს თავის „მფარველების" დახმარებით,, და თუ ამანაც არ გასჭრა, მაშინ ყველამ უნდა იცოდეს, რომ „ჩვენი დრო დაბრუნდება"-ო.

მენშევიკის ასეთ მატრაკვეცობას და აღვირ-ახსნილობას ბოლო უნდა მოეღოს. საჭიროა მაგარი ლაგამი. ის ხალხს აწუხებს. ალბად, ასეთი „ლოიალური" განწყობილება საბჭოთა ხელისუფლებისადმი აძლევს საბუთს ვარლამ კალანდარიშვილს საბჭოთა სამსახურში მოწყობა სცადოს.

ლიხაურის თემის საბჭოს ასეთი უძლურება ყოფილი აზნაურების და კულაკების აღვირ-ახსნილობის ალაგმვის საქმეში ნათელი იქნება ჩვენთვის, თუ გავიხსენებთ, რომ ეს საბჭო არჩეულია მათი უშუალო მონაწილეობით. მე ვეცადე გამომეკვლია, თუ აღნიშნულ პირებისაგან, სხვებს რომ თავი დავანებოთ, რომელს აქვს წართმეული ხმის უფლება, მაგრამ ასეთი არ აღმოჩნდა. კიდევ უფრო მეტი. ზოგიერთ მათგანს დღემდის არ ჰქონია საარჩევნო უფლება, მაგრამ საბჭოს უკანასკნელ გადარჩევის დროს ის მიუღია. ალბად, არიან ისეთი ჭკუის კოლოფები, რომლებიც ფიქრობენ, რომ გასულ წლებთან შედარებით საარჩევნო უფლება გაფართოვდა. როგორც სჩანს, ასეთ ხალხს მეტად „რადიკალურად" ესმით მემარჯვენე გადახრასთან ბრძოლის საკითხები. რომ ასეთ მოვლენას ადგილი ჰქონდა, სჩანს იქიდან, რომ, მაგალითად, ბეგურ გორდელაძეს საარჩევნო ხმის უფლება არ ჰქონდა წარსულ არჩევნებში, მხოლოდ უკანასკნელში კი. რა გასაკვირია ამის შემდეგ, თუ მენშევიკები, ყოფილი აზნაური და კულაკი კმაყოფილად გრძნობენ თავს საბჭოს „მუშაობით" და მის საშუალებით აკეთებენ იმას, რაც მოეპრიანებათ. დროა ასეთ მოვლენას ბოლო მოეღოს —საბჭოთა მუშაობის გაჯანსაღებით, კლასიურ ხაზის გატარების საფუძველზე, და აღნიშნულ კატეგორიის ხალხის სწრაფი ალაგმვით.

კ. გორდელაძე.

საქ. პროფსაბჭოში

ნებაყოფლობითი ინსტრუქტორები

საქ. პროფსაბჭოს პრეზიდიუმმა აუცილებლად სცნო მიმაგრებული იქნეს პროფსაბჭოზე კავშირების ცენტრალურ გამგეობის და პლენუმის წევრებისაგან ნებაყოფლობითი ინსტრუქტორები.

ს. პ. კ. საბჭოზე მიმაგრებული იქნება 50 ნებაყოფლობითი ინსტრუქტორი, რომლებიც გამოყენებული იქნებიან სხვადასხვა დავალებების შესასრულებლად, გამოკვლევების ჩასატარებლად და სხვა.

პროფმუშაკების მომზადება

1929 — 30 წლის განმავლობაში პროფკავშირების კულტმუშაკების მოსამზადებლად გახსნილი იქნება: მაზრის პროფმომუშავეთა თვენახევრიანი კურსები, რომელსაც გაივლის 240 კაცი, კლუბების და წითელ კუთხეების გამგეთა კურს-სემინარები, და პროპაგანდისტების კურსები 50 კაცისათვის.

ამას გარდა, ცალკე კავშირების ხაზით გახსნილი იქნება 42 პროფსკოლა, 20 კულტკომისიების მუშაკთა მოსამზადებელი კურსები, 12 საწარმოო - ეკონომიურ კომისიების მუშაკთა კურსები, 13 შრომის დაცვის და საკონფლიქტო კომისიის მუშაკთა კურსები, 13 სარევიზიო კომისიის მუშაკთა კურსები, 42 ხუთწლიანი გეგმის შემსწავლელი წრე და 15 სხვადასხვა წრე.

„სწავლის დღე"

კვირას, 6 ოქტომბერს, ს. პ. კ. ს. კულტგანყოფილება ყველა კულტორგანიზაციებში აწყობს „სწავლის დღეს", რომლის მიზანია მიაპყროს პროლეტარულ საზოგადოებრივობის ყურადღება წერა - კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის, რევოლიუციონურ თეატრის შესწავლის, პროფტექნიკურ და საწარმოო განათლების გაძლიერების, მუშათა საერთო განათლების და სასკოლო მდგომარეობის საკითხებზე.

ამ მიზნით მუშათა კლუბებში მოეწყობა სათანადო მოხსენებები, ცნობათა მაგიდები, გამოფენები და სხვ.

კულტაქტივის კონფერენცია

საქ. პროფსაბჭოს კულტგანყოფილება შაბათს, ოქტომბრის 5-ს, საღამოს 6 საათზე მუშათა სასახლის დიდ დარბაზში იწვევს კულტაქტივის საქალაქო კონფერენციას.

დღის წესრიგში სდგას შემდეგი საკითხები:

საზაფხულო საკლუბო მუშაობის შედეგები და საზამთრო მუშაობის პერსპექტივები; პროფკავშირების კულტმუშაობა განუწყვეტელ სამუშაო კვირაზე გადასვლასთან დაკავშირებით.

ბოროტმოქმედება პურის ახალი წიგნაკებით

ა. წ. სექტემბრის ბოლო რიცხვებში თბილისის მუშკოოპმა დაამთავრა პურის ახალი წიგნაკების განაწილება თბილისის მშრომელ მოსახლეობას შორის. სათანადო ორგანოების მიერ ენერგიული ზომები იყო მიღებული, რათა პურის ახალი წიგნაკები ხელში არ ჩავარდნოდა არა მშრომელ და ანტისაბჭოთა ელემენტებს, მაგრამ თბილისის სისხლის სამართლის მილიციის მიერ აღმოჩენილი ბოროტმოქმედება ცხადჰყოფს, რომ ამ მხრივ ყველაფერი რიგზე არ არის. ავალაპარაკოთ ფაქტები.

გუშინწინ, თბილისის ს. ს. მილიციამ ნაქურდალი ნივთების აღმოსაჩენად მოახდინა დავით ლეონტისძე რამიშვილის ბინის (პეტრიაშვილის ქ. № 8) გაჩხრეკა. გაჩხრეკისას მილიციის წარმომადგენლები ჩემოდანში წააწყდნენ ათ ცალ პურის ახალ წიგნაკს (თვითეული წიგნაკი ოთხი სულის არის). რამიშვილს მოსთხოვეს ახსნა - განმარტება. მან განაცხადა, რომ წიგნაკები ეკუთვნის მასთან მცხოვრებ სიმონ ფილიპესძე ძნელაძეს, რომელიც დარაჯათ მუშაობს ამიერ - კავკასიის რკინის გზების ქალაქის ცენტრალურ სადგურში (ა. წერეთლის ქ.).

სისხლის სამართლის მილიციის თანამშრომლებმა შეამოწმეს პურის წიგნაკები; ისინი ნამდვილ წიგნაკებათ იქნა ცნობილი. წიგნაკებზე სათანადო ხელწერის გარდა დასმულია მუშკოოპის პურის წიგნაკების სექციის ბეჭედი და მიმაგრებულ მაღაზიის ნომერი. დაჰკითხეს ძნელაძე; მან მიკიბულ-მოკიბული ჩვენება მისცა და ბოლოს განაცხადა, რომ „წიგნაკები იპოვა ცირკის მახლობლად მდებარე საპირფარეშოში". ძნელაძე დააპატიმრეს. დაიწყო ამ საქმის სასწრაფო გამოძიება. სისხლის სამართლის მილიციის ინსპექტორი მ. ხანჯარია წავიდა წიგნაკების განმანაწილებელ პუნქტზე (ეორესის ქ. № 19) საჭირო ცნობების მისაღებად, მაგრამ იქ ვერ მიიღო ისეთი უბრალო ცნობაც კი, როგორიც არის: რამდენი პურის წიგნაკები შეუკვეთეს სტამბას დასაბეჭდათ, რა რაოდენობის წიგნაკებია დარიგებული თბილისის მოსახლეობას შორის და სხ. მხოლოდ განაცხადეს, რომ ერთი ბეჭედი დაიკარგა.

საჭირო ცნობების უქონლობამ შეაფერხა ამ საქმესთან დაკავშირებულ სხვა ბოროტმოქმედებათა დროზე გამომჟღავნება. სისხლის სამართლის მილიცია ღებულობს სასწრაფო ზომებს ბოროტმოქმედთა აღმოსაჩენად.

პურის ახალი წიგნაკები თბილისის მუშკოოპმა დაამზადა პოლიგრაფ-წარმოების საქარხნო - საფაბრიკო სკოლის სტამბაში, რომელიც მდებარეობს ა.-კ. რკინის გზების ქალაქის სადგურის გვერდით. სადგურის დარაჯათ კი ითვლება ძნელაძე. სისხლის სამართლის მუშაკებს აქედან დასკვნა გამოჰყავთ, რომ შესაძლებელია ძნელაძემ წიგნაკები მოიპარა სტამბიდან ან და ვინმემ დაავალა მას წიგნაკების გაყიდვა.

გამოანგარიშებულია, რომ 10 წიგნაკიდან შეძენილ შაქრის, პურისა და სხვა პროდუქტის გადაყიდვით, ძნელაძეს ყოველთვიურად წმინდა მოგება 200 მანეთამდე დარჩებოდა.

ო. კ.

მიწსახკომი წმენდის წინ

მიწსახკომში სუსტადაა ჩატარებული მოსამზადებელი მუშაობა. — უპარტიო მუშა-მოსამსახურეები არ არიან ჩაბმული წმენდის საქმეში. — ადგილი აქვს ერთმანეთისათვის ხელის დაფარებას. — კედლის გაზეთები და მსუბუქი კავალერია სუსტად მუშაობენ.—ადგილებთან არ არსებობს კავშირი.

26 სექტემბერს „კომუნისტი"-ს მუშკორებმა ამხ. **იტრიევმა, ხებრელაშვილმა და ახალაძემ** მოახდინეს იმის გამოკვლევა, თუ როგორ მიმდინარეობს მოსამზადებელი მუშაობა აპარატის წმენდისათვის მიწადმოქმედების კომისარიატში.

გამოკვლევის დროს დაკითხული იქნენ ამავე კომისარიატის ადგილკომის, კომუჯრედის და გამწმენდი კომისიის წარმომადგენლები. გამოირკვა, რომ მოსამზადებელი მუშაობა დროზე ყოფილა დაწყებული, მაგრამ ის ფართოდ ვერ გაუშლიათ. სპეციალისტები თითქმის არავითარ მონაწილეობას არ იღებენ წმენდის მომზადებაში.

გამწმენდი კომისია არ აწარმოებდა მომუშავეთა ინდივიდუალურ დახასიათებას; არც კომუჯრედზე და არც ადგილკომის ფრაქციაში არ ჩაუტარებიათ მომუშავეების დახასიათება. კომისია აპირებს მომავალში შეკრიბოს ყველა ცნობები და მთლიანად განიხილოს. ჯერ-ჯერობით არაა აგრეთვე შედგენილი საეჭვო პირთა სიაც.

კომისარიატის მუშა-მოსამსახურეებს განუხილავთ უმაღლეს ორგანოების მოწოდება წმენდის შესახებ, მაგრამ კამათში უპარტიოთა ძლიერ მცირე რაოდენობას მიუღია მონაწილეობა. აღსანიშნავია, რომ ადგილი ქონია ერთმანეთისათვის ხელის დაფარებას. კომისია აგროვებდა პრესაში გამოქვეყნებულ შენიშვნებს. ადგილობრივი კედლის გაზეთი სისტემატიურად ვერ აშუქებდა აპარატის წმენდის მნიშვნელობას რედკოლეგია ფიქრობს მომავალში გამოუშვას სპეციალური ნომერი.

ოქმების გადათვალიერებამ ნათელჰყო, რომ შედგენილი ყოფილა გეგმა, თუ როგორ უნდა ჩატარებულიყო აპარატის წმენდა, მაგრამ ის საერთო კრებაზე ვერ იყო ფართოდ გაშუქებული.

მსუბუქი კავალერიაც ვერ იდგა სათანადო სიმაღლეზე: მისი მუშაობა ვერ იძლევა დამაკმაყოფილებელ სურათს.

აპარატის გაწმენდის შემდეგ ახალ კადრთა წამოსაყენებლად და მათ მოსამზადებლად არავითარი მუშაობა არ არის ჩატარებული. ადგილებზე მხოლოდ მიმართვებია გაგზავნილი; განყოფილებებთან კავშირი სუსტია, ხელმძღვანელობა არ არის.

იტრიევი, ხებრელაშვილი, ახალაძე.